

Forord

Etter å ha studert i Trondheim i over seks år, utgjør denne masteroppgaven mitt siste ledd i lektorutdanningen i nordisk ved NTNU. Det har vært en lærerik, inspirerende, og ikke minst en krevende prosess. I den anledning er det flere jeg ønsker å takke, for det hadde ikke vært mulig uten én og hver av dere.

Først og fremst vil jeg takke førstelektor Frode Lerum Boasson ved NTNU. Uten kyndig veiledning og «Kjør på!» -mailer fra deg hadde ikke denne studien blitt til. Videre vil jeg takke mine elever som gir meg inspirasjon til å skrive en masteroppgave om et så samfunnsaktuelt tema når det kommer til litteratur og ungdom. Til slutt ønsker jeg å takke mine foreldre, brødre og søskenbarn for uvurderlige råd og betraktninger, og mine venner ved lektorstudiet for fruktbare diskusjoner og gode minner fra studietiden i Trondheim.

En siste takk går til Eirik – jeg hadde ikke klart meg uten deg.

Maria Hjelmeland

Trondheim, november 2016

Innholdsfortegnelse

Forord	I
Innholdsfortegnelse	III
1. Innledning.....	2
1.1. Oppgavens fremgangsmåte og oppbygging.....	4
2. Litteratur i en digital tid.....	6
2.1. Blogg og sosiale medier	6
2.2 Digital personlighet.....	7
2.3. Personlige blogger.....	8
2.4. Karriere som skribent i bloggsfæren	8
2.5. Et interaktivt medium.....	10
2.6. Emosjonell realisme.....	12
2.7. Selvet i romanen	12
3. Handlingsløp	14
3.1. <i>Evig Søndag</i>	14
3.2. <i>Kjære</i>	15
3.3. <i>Hver gang du forlater meg</i>	15
4. Resepsjon	18
4.1. Resepsjon av <i>Evig søndag</i>	18
4.2. Resepsjon av <i>Kjære</i>	19
4.3. Resepsjon av <i>Hver gang du forlater meg</i>	20
4.4. Resepsjonsanalyse.....	21
5. Drøfting	26
5.1. Litterære kvaliteter.....	26
5.1.1. Stil og form i Myhres tekster	26
5.1.2. Myhre vs. Knausgård.....	30
5.1.3. Fortelleren	31
5.1.4. Myhres kunst.....	32
5.1.5. Litteraturens digitalisering.....	35
5.1.6. Internetts påvirkning	37
5.1.7. Tema og budskap	38
5.2. Selvet	39
5.2.1. Emosjonell realisme.....	39
5.2.2. Selvet i romanen kontra selvet i bloggen.....	40
5.2.3. Troverdighet	41
5.2.4. Digital personlighet.....	42
5.2.5. Speilbildet.....	44
6. Konklusjon	48
Litteraturliste	52
Profesjonsrelevans.....	56
Sammendrag.....	58

1. Innledning

Høsten 2012 debuterte Linnéa Myhre med den selvbiografiske og dagbokliknende romanen *Evig søndag*. Debutromanen gir en dyster virkelighetsbeskrivelse av hvordan det er å leve med spiseforstyrrelser og depresjoner i dagens digitale omgivelser. To år senere publiserte hun sin andre bok, brevromanen *Kjære* (2014). Romanen kan sees som en fortsettelse av *Evig søndag*, men hvor Myhres ironiske stemme tar en større plass. Siden har hun fulgt opp med romanen *Hver gang du forlater meg* (2016), som ble gitt ut i midten av september i år.

Da Myhre debuterte som forfatter var hun en av Norges mest kjente bloggere. Bloggen ble startet av Myhre da hun var 15 år og heter *Alt du vet er feil*. Her blogger Myhre under mottoet «Her lærer du ingenting». Samtlige litteraturkritikere bemerket overgangen fra blogg til bok, men få visste hvordan de skulle vurdere den. Selv om *Evig søndag* ble ansett som en viktig utgivelse, var det bred enighet om at Myhres skrift ikke tålte overgangen fra blogginnlegg til boksider særlig godt.

Myhre har hele tiden insistert på at hennes første bok, i likhet med de neste, er en roman. Dette kommer tydelig frem i et blogginnlegg datert 23. oktober 2012 med tittelen *Det siste blogginnlegget*: «[...] en spesiell takk til alle som har lest avslutningen *Evig søndag*, som jeg har valgt å kalle en roman (go fuck yourself, bokanmeldere).»¹ Flere har imidlertid stilt seg undrende til sjangerbetegnelsen og diskutert om det egentlig er romaner Myhre har gitt ut. En av dem er VGs litteraturanmelder Kristine Isaksen som stiller følgende spørsmål:

«[...] hvorfor kalles dette fiksjon og ikke sakprosa? Jeg-personen heter Linnéa Myhre og skriver om akkurat de samme tingene som på bloggen. I boka finnes det ikke andre strukturerende elementer enn noen besøk hos psykiater Finn (Skårderud) og at teksten følger hovedpersonen gjennom ett år» (Isaksen, 2012).

Internett gir mulighet til å drive med selvframstilling i nye former gjennom sosiale medier som for eksempel blogg, Twitter og Snapchat. Individet kan i disse mediene portrettere seg selv og forme sitt eget «jag» slik de ønsker å presentere seg for offentligheten. I en utgivelse kalt et forstudie *Litteratur i digitale omgivelser* fra 2013 kaller litteraturviteren Øyvind Prytz dette jeget for en *digital personlighet* (Prytz, 2013, s. 61). Myhre er en som i stor grad har skapt en slik digital personlighet.

¹ Linnéa Myhre (2012, 23. oktober). *Det siste blogginnlegget, Alt du vet er feil*. Hentet: 05.02.2016 fra <http://www.linniiie.com/?p=1653>

Der forfattere tidligere har hatt et rykte på seg for å være isolerte og folkesky individer som kun dukker opp fra dypet ved eventuelle boklanseringer eller andre nødvendigheter, representerer Myhre det stikk motsatte: Hun elsker oppmerksomhet. Gjennom et aktivt liv i sosiale medier og deltakelse i reality-TV som *Skal vi danse* og *MasterChef*, har hun skaffet seg et merkenavn som når ut til en stor gruppe mennesker. Dette har også markedsføringsbransjen bitt seg merke i, noe som kommer frem i for eksempel Myhres rolle som hovedprofil i den siste reklamekampanjen til brilleleverandøren *Synsam*. Slik er Myhre et eksempel på hvordan kunstnere i større grad benytter seg av kommersielle underholdningskanaler for å fremheve seg selv, og hvordan disse kanalene deretter drar nytte av kunstnerens kulturelle status i forbindelse med markedsføring av egne produkter. Myhre representerer en ny form for forfatterrolle hvor skribenten aktivt kommuniserer med leserne sine i større grad enn tidligere. Denne kommunikasjonen kan for eksempel skje gjennom blogginnlegg tiltenkt leserne, eller som direkte meldinger i bloggens kommentarfelt. Denne forfatterrollen er uvanlig, sett i lys av norsk forfattertradisjon, noe som også gjenspeiles i litteraturen hennes. Myhres skrivestil bærer preg av at hun har vokst opp med sosiale medier, både med tanke på innhold, som for eksempel kulturelle referanser, og med tanke på at hun bruker et simpelt og monotont språk. Dette er tydelige kjennetegn på måten ungdom uttrykker seg skriftlig i sosiale medier; i dagens interaktive tekstsamfunn er det ofte viktigere å få frem det man vil ha sagt så fort som mulig, enn det er å uttrykke seg estetisk. I de siste årene har en rekke forfattere bygget sin karriere ved å skape seg et navn i sosiale medier som følge av tiltrekkende selvframstillinger. Rollen sosiale medier spiller i dagens samfunn gjør Myhre til en av de største norske profilene i en ny og voksende forfattergenerasjon. Det å studere Myhre vil dermed gi en mulighet til å undersøke nye litterære strategier, og en ny type litteratur som fremdeles er lite utforsket.

Denne oppgaven er skrevet for å undersøke disse strategiene, og for å forsøke å belyse endringer innenfor romankunsten, som følge av nye publikasjonsplattformer i en digital tid. Ifølge en artikkel i *The New Yorker* leser ungdom mer enn de noen gang har gjort, samtidig som det leses færre bøker (Denby, 2016). Med Internett, smarttelefoner og sosiale medier har man tilgang på nytt lesestoff til enhver tid. Ved at nyhetsartikler og oppdateringer på ulike publikasjonsplattformer er korte og overkommelige kan det for mange være mer tiltrekkende å lese en slik form for litteratur. I et samfunn der *tidsklemma* blir et stadig mer populært begrep, kan det være betryggende å investere tiden sin i å lese noe man er helt sikker på at man har tid til å fullføre.

Lesevanene og det litterære feltet er i endring, noe som Myhre er et godt eksempel på. Ved å observere de litterære endringene gjennom Myhres litteratur, kan man danne seg et bilde av den generelle innvirkningen sosiale medier har på den populære samtidslitteraturen. Derfor skal jeg i denne oppgaven undersøke på hvilke måter vår tids digitale omgivelser påvirker den analoge litteraturen. Med sosiale medier har det blitt enkelt å dele tekster med andre, både fiksjon og virkelighet, og man kan si at grensen mellom den litterære figuren og det virkelige «jeget» er mer utydelig. Med utgangspunkt i forfatteren og bloggeren Linnéa Myhre skal jeg ta for meg problematiseringen av den digitale personligheten og hvordan en forfatters aktive deltakelse i sosiale medier gjenspeiles i litteraturen. Problemstillingen for denne oppgaven er altså: *Hvilken utveksling finner vi mellom selvframstilling i sosiale medier og romankunst i Linnéa Myhres litteratur?*

1.1. Oppgavens fremgangsmåte og oppbygging

Jeg vil i denne oppgaven besvare problemstillingen gjennom relevante begreper som er knyttet til litteratur i en digital tid og litteraturkritikernes anmeldelser. Resepsjonen er et viktig element da denne problemstillingen må belyses fra flere vinkler og det ikke finnes tilstrekkelig litteratur om emnet. Det vil således være fokus på nåtiden, og hvordan samfunnet og etablerte litteraturkritikere vurderer bloggere som Linnéa Myhres vei inn i de etablerte sjangerne som romanen. Forskjellene i skriften, både på bloggen og i boka, er såpass omfattende at jeg har valgt å fokusere på framstillingen av selvet både i digitale medier og i Myhres romankunst.

I kapittel 2 går jeg videre til litteratur i en digital tid som er knyttet til begreper og aspekter fra digitale medier og litteraturvitenskapelig teorier. Her vil jeg støtte meg til teori fra blant annet Jill Walker Rettberg, som er professor i digital kultur ved UiB, og litteraturforsker Øyvind Prytz. Videre i kapittel 3 vil jeg gjennomgå handlingsløpet i Linnéa Myhres romaner *Evig søndag* (2013 [2012]), *Kjære* (2015 [2014]) og *Hver gang du forlater meg* (2016). Dette leder over til kapittel 4 som følger av resepsjon og resepsjonsanalyse. Jeg har valgt å bruke en forholdsvis stor del av oppgaven på litteraturanmeldelser. Dette er nødvendig da det er lite litteratur og forskning knyttet til denne problemstillingen. Digitale medier har hatt en rask utvikling og det er store endringer fra år til år. I kapittel 5 vil selvet belyses tematisk i drøftingsdelen gjennom kapitler som omhandler Myhres litterære virkemidler samt hvordan digitalisering av litteratur har påvirket Myhres forfatterskap. Til slutt kommer en konklusjon der jeg oppsummerer hvordan Myhre kan sies å være den mest

tydelige representanten for et nytt litterært felt i norsk litteratur, og jeg vil avslutningsvis legge frem oppgavens viktigste innsikter.

2. Litteratur i en digital tid

2.1. Blogg og sosiale medier

Jill Walker Rettberg startet å blogge i 2000 og har siden forsket på sosiale medier. I 2008 utga hun boka *Blogging* hvor hun skriver generelt om blogg og sosiale medier. Rettberg skriver at blogg har eksistert i flere år før begrepet *sosiale medier* ble skapt, og det er nettopp bloggen som er roten til all type sosiale medier, da de ulike sosiale mediene følger mer eller mindre bloggens struktur med blant annet det Rettberg definerer som «a frequently updated Web site consisting of dated entries arranged in reverse chronological order so the most recent post appears first» (Rettberg, 2014, s. 32). Rettberg skriver også at man sjelden *bare* er forfatter eller *bare* leser på en blogg, og kommenterer: «Blogging is as much as reading other blogs as about writing your own» (Rettberg, 2014, s. 1). Ved jevnlig oppdateringer på bloggen, gjerne flere ganger daglig, og ved de umiddelbare tilbakemeldingene i kommentarfeltet, etableres det et tillitsforhold mellom leser og blogger. Tillitsforholdet bygger på at leserne viser medfølelse til det bloggeren skriver ved å tilby støtte og vise omsorg ved å fortelle om egne erfaringer, historier og opplevelser gjennom kommentarfelt og Mail.

I løpet av det siste tiåret har sosiale medier virkelig hatt sin oppblomstring, og stadig velger flere å legge ut om sitt eget liv samtidig som de leser om andres. I Store Norske Leksikon står det at sosiale medier legger til rette for én-til-mange-kommunikasjon som er svært forskjellig fra de tradisjonelle kommunikasjonsteknologiene hvor budskapet går fra én til én (Aalen, 2015). Sosiale medier er blitt til et sted hvor man sosialiserer med hverandre, men også et sted hvor det i like stor grad kommer tydeligere frem at man tar avstand fra hverandre. Man sier gjerne at teknologi og Internett har gjort verden mindre enn hva den en gang var, men man kan ikke se bort ifra at verden også er blitt større for enkelte individer. Som man kan lese i media og som man selv kan oppleve på Facebook og Twitter, handler mye for tiden om å skaffe seg *likerklikk*, eller «likes» som det også er kjent som. Flere av dagens ungdom er villige til å gå langt for å oppnå flest likerklikk på sosiale medier. Det kan være seg alt fra å dele oppsiktsvekkende opptredener eller selviscenesettelser av seg selv, til å fysisk kjøpe seg likerklikk. Stadig dukker det opp flere leverandører som selger likerklikk, og jo flere likerklikk man ønsker seg, desto høyere er prisen². Det kan virke som at det er x antall likerklikk og kommentarer som må til for å bygge seg en slags merkevare av seg selv. Og slik

² Flere unge kjøper seg offentlig popularitet gjennom apper på sine smarttelefoner. For kr 300 kan man kjøpe seg 1500 likerklikk og prisen øker desto flere «likes» du ønsker deg (Kolaas, NRK).

er det blitt viktig å iscenesette seg selv i sosiale medier og ta en viss kontroll over, og eventuelt å skape, sitt eget bilde.

2.2 Digital personlighet

I 2013 skrev Øyvind Prytz forstudiet *Litteratur i digitale omgivelser* og i begynnelsen av 2016 publiserte han boka *Litteratur i en digital tid*. Både forstudiet og boka handler om litteraturen som produseres og utvikles i dagens digitale verden, og er en del av et relativt snevert utvalg norske tekster som representerer denne kategorien.

I *Litteratur i digitale omgivelser* skriver Prytz: «noen av de største endringene som litteraturen og det litterære systemet står overfor i forbindelse med digitaliseringen, vil trolig være knyttet til de sosiale mediene» (Prytz, 2013, s. 58). Sosiale medier setter spor i litteraturen da de ulike publikasjonsplattformene både legger til rette for nye skrivemåter og danner en ny kanal for å snakke om litteraturen på. Slik er det interessant, som Prytz påpeker, å se hva det vil si å skrive litterære tekster med bloggen som modell, og hvordan de litterære uttrykksformene vil bli preget av bloggens særegne måte å presentere innholdet på (Prytz, 2013, s. 60).

I likhet med andre sosiale medier, bærer også bloggen preg av å være en dagbok i et underholdningsformat der Internett gir mulighet til å drive med selvframstilling i nye former. Slik kan individer portrettere seg selv og forme sitt eget jeg. Prytz skriver at selvportretterte *jeg* i stor grad handler om å konstruere en *digital personlighet* som presenteres for offentligheten (Prytz, 2013, s. 61). Den *digitale personligheten* som blir skapt gjennom sosiale medier er med på å bygge opp en merkevare rundt personen. Den sterke merkevaren gjør det lettere for populære aktører i ulike sosiale medier og bloggsfærer å ta steget ut i den litterære forfatterverden.

I 2013 skriver Prytz at det er for tidlig å si hvordan, og i hvor stor grad, sosiale medier kommer til å påvirke litteraturen og det litterære landskapet fremover (Prytz, 2013, s. 62). Siden 2013 har man sett en rekke debuter fra forfattere som på forhånd har skapt seg en digital personlighet gjennom sosiale medier. Blant dem er Bente-Helen Schei Straumsgrend, mest kjent som @flettemamma fra Instagram, som har skrevet boka *Fletteboka* (2014), rosablogger Sophie Elise Isaksen som nylig debuterte med boka *Forbilde* (2016), matblogger Trine Sandberg som har skrevet bøkene *Trines Mat* (2013) og *Trines Mat 2* (2015), og sinnablogger Linnéa Myhre som til nå har skrevet hele tre romaner. Både Schei Straumsgrend og Sandberg tilhører generasjonen som selv har måttet lære seg å bli en del av den digitale

verden, i motsetning til Isaksen og Myhre som er det Prytz kaller for dagens «digitalt innfødte», og som har vokst opp med bloggen som et helt sentralt kommunikasjonsmedium (Prytz, 2013, s. 59). Prytz kommenterer: «Det er grunn til å tro at dette vil prege tekstforståelsen deres, og at bloggmediets formspråk og særegne måte å kommunisere på vil sette spor etter seg i litteraturen» (Prytz, 2013, s. 59). Slik er det interessant å se på forholdet mellom bloggen og boka, og hva som skjer når en tekst flyttes fra å være digital til analog.

2.3. Personlige blogger

Myhres blogg, *Alt du vet er feil*, kan ifølge Prytz leses som et eksempel på det Jill Walker Rettberg kaller *personlige blogger* (2013, s. 60-61). En «personlig blogger» har likheter med både dagboken og selvbiografien da de er skrevet i en personlig tone og hovedsakelig omhandler forfatteren sitt eget liv. Slik kan en blogg minne mer om et essay, med en slentrende stil, løse tankesprang og frie assosiasjoner, samt lek med ord og uttrykk.

Bloggen til Myhre var en av de første bloggene som slo gjennom med tabubelagt tematikk som psykiske lidelser, angst og depresjoner. Nå er det ikke uvanlig at bloggere blogger om tabubelagte og private temaer. Storavisen The New York Times har blant annet startet egen angstblogg hvor man kan skrive sine personlige beretninger om alt fra panikkanfall til tvangstanker (Olsen, 2012). At Myhres blogg om psykiske lidelser er under bloggerens fulle navn kan være overraskende, samtidig kan man ikke se bort ifra at dagens bloggere tilhører en generasjon som lever sine liv åpent på nettet der «autentisitet dyrkes side om side med perfeksjon» (Olsen, 2012).

2.4. Karriere som skribent i bloggsfæren

I Klassekampen skriver litteraturviter og forfatter Tina Åmodt: «forlagene har for lengst fått øynene opp for sine nye rekrutteringsarenaer for både forfattere og lesere. Kupp en toppblogger, og salget blir garantert større enn normalt» (Åmodt, 2012). Det er tydelig at bloggere har et talent for å skrive om noe som fanger lesere, noe som forlagene ønsker: en skribent som fanger lesere, også på en annen plattform enn den digitale. Samtidig har bloggere som skifter og/eller ekspanderer publiseringsplattformen sin en stor påvirkningskraft på sine lesere. Slik kan de hjelpe sine (tidligere) bloggkollegaer med å øke salg og popularitet av deres nye medium. Et eksempel er Ida Jackson og Kristine Hofte som begge har bygget skribentkarrierer i bloggsfæren. Jackson blogget tidligere under navnet *Virrvarr* på bloggen

*Revolusjonært Roteloft*³ og er blitt kåret til Norges beste blogger en rekke ganger (Kleve, 2010), og Tofte skriver på bloggen *Haustljós*⁴. Til tross for gode tilbakemeldinger fra leserne, ønsket ikke forlaget å trykke mer enn x antall eksemplarer da Tofte skulle debutere i 2009 med *Song for Eirabu: Slaget på Vigrid*. Bloggkollega Jackson skrev et blogginnlegg *Kan vi redde Eirabu, Internett?* hvor hun satte i gang en bloggkampanje der hun oppfordret sine lesere å forhåndsbestille boka slik at forlaget ville forstå at interessen for boka til Tofte var stor. Toftes debut ble raskt utsolgt og allerede fire måneder før utgivelsen av boka var den på bestselgerlista til Haugen Bok. Slik Prytz påpeker er det mulig at Toftes bruk av sosiale medier har hatt stor betydning for hennes karriere som forfatter og for hennes status i det litterære landskapet i Norge (Prytz, 2013, s. 65).

Da Myhre opplyste sine blogglesere i 2012 at hun skulle avslutte bloggen og debutere som forfatter, skrev hun i et blogginnlegg at det var «den beste løsningen jeg fant på hvordan å ta livet av dette udyret av en blogg»⁵. Myhre var fraværende fra bloggen i tre og et halvt år frem til 26. mars i år da hun meldte sin tilbakekomst på følgende måte: «Tenk at det er 3,5 år siden forrige blogginnlegg – og jeg har fortsatt ikke noe å blogge om. Makes you think»⁶. Blogginnlegget valgte hun å kalle *Å ikke skrive*, hvor hun følte hun måtte gi bloggleserne en forklaring på hvorfor hun var kommet tilbake til bloggmediet:

Grunnen til at jeg er her, er fordi jeg egentlig skal skrive. Jeg skal skrive og redigere ferdig bok nr. 3, men for å være ærlig – tror jeg aldri at den kommer til å bli ferdig. Jeg blir skamfull og kvalm bare jeg ser manuset ligge på kjøkkenbordet, og prøver jeg åpne det, begynner det å svi i øynene. Og så begynner man å gjøre alle disse andre tingene i stedet⁷.

I et intervju med Thomas Talseth i VG (2012) i forbindelse med at Myhre skulle slutte som blogger og debutere som forfatter, hintet Talseth til at det er et velkjent salgstriks å si «nå gir jeg meg». Myhre responderte med at hun var usikker på hva slags medium hun kom til å skrive i, men uttalte følgende: «jeg vet i alle fall at det ikke blir en blogg» (Talseth, 2012).

Myhre ønsket å avslutte bloggen med boka *Evig søndag* og uttalte følgende: «Jeg tenker på boken som et siste blogginnlegg, bare uten kommentarfelt» (Talseth, 2012). Talseth

³ ULR: <https://virrvarr.wordpress.com/>

⁴ ULR: <https://haustljós.wordpress.com/>

⁵ Linnéa Myhre (2012, 24. mai) *Endelig*, *Alt du vet er feil*. Hentet: 17.02.2016 fra <http://www.linniiie.com/?p=1365>

⁶ Linnéa Myhre (2016, 23. mars) *Å ikke skrive*, *Alt du vet er feil*. Hentet: 22.05.2016 fra <http://www.linniiie.com/?p=1680>

⁷ Linnéa Myhre (2016, 23. mars) *Å ikke skrive*, *Alt du vet er feil*. Hentet: 22.05.2016 fra <http://www.linniiie.com/?p=1680>

hadde kanskje rett i at det var et salgstriks å avslutte noe som er stort mens man er på topp for å få med seg leserne sine over til neste medium. Debutromanen solgte 35.000 eksemplarer og er en av Norges mest solgte debutromaner gjennom tidene. Da Myhre publiserte sin andre roman hadde hun vært fraværende fra bloggen i to år og romanen solgte litt over halvparten så mye som debuten. Av den grunn er det interessant at Myhre gjorde comeback til bloggen etter mange år med pause fra den, rett før boklanseringen av hennes tredje bok. Allerede i det første innlegget etter bloggpausen promoterer hun sin tredje bok, som skal lanseres samme år, og ikke mange innlegg senere skriver hun et innlegg som får samme navn som boka: *Hver gang du forlater meg*. I blogginnlegget reklamerer hun for sin første boktrailer i forbindelse med nytgivelsen, noe som igjen viser at Myhre er nytenkende i litteraturverdenen. Samtidig lot hun heller ikke muligheten til å direkte reklamere for boka gå fra seg: «Jeg håper dere vil lese den når tiden kommer, og for utålmodige sjeler kan den forhåndsbestilles litt billigere følgende steder: Tanum, Ark, Haugen Bok, AdLibris og Norli»⁸. Førsteopplaget på 10.000 bøker av *Hver gang du forlater meg* var nær utsolgt fra forlaget bare fem dager etter boka kom til salgs den 16. september. Slik har sosiale medier bidratt til å åpne en ny kanal eller en ny litterær allmenning for tips, anbefalinger og samtaler om litteratur. I forhold til oppslutningen rundt Myhres siste roman er det uvisst om de gode salgstillene skyldes tilbakekomsten til bloggen, boktrailerene, eller de litterære kvalitetene i boka i seg selv. Men, det man kan bemerke seg er at da Myhre var fraværende fra bloggen under lanseringen av sin andre bok, solgte den på langt nær like godt som debuten og hennes foreløpige siste roman.

2.5. Et interaktivt medium

Christian Lenemark har doktorgrad innenfor litteraturvitenskap og har skrevet blant annet artikkelen *Författaren Online* hvor han skriver om den svenske forfatteren Sigge Eklund som er en av få som understreker bloggen som litteratur. Lenemark sier seg enig med Eklund at bloggen følger en litterær tradisjon med selvbiografiske toner, og sammenligner bloggen med den tradisjonelle dagbokhorisonten (Lenemark, 2007, s. 52-53). Lenemark diskuterer hva som skjer når en dagbokskriver skifter medium og går fra å være analog og frakoblet til å være digital og på Internett. Et av aspektene Lenemark legger vekt på, og som han mener utgjør den tydeligste forskjellen mellom analog og digital, er at dagboken som skrives på nett er skrevet for umiddelbar publisering. Dette er blitt ansett for å styrke den tradisjonelle

⁸ Linnéa Myhre (2016, 18. august) *Hver gang du forlater meg, Alt du vet er feil*. Hentet: 16.10.2016 fra <http://www.linniiie.com/?p=1853>

dagbokens autenticitet og krav om tilstedeværelse. En annen forskjell, som til en viss grad tyder på at bloggen er mer sann og autentisk enn den analoge eller papirbaserte litteraturen, er at leserne spiller en større rolle. Bloggeren må portrettere seg selv på en slik måte som tiltrekker lesere, og i motsetning til den tradisjonelle dagbokens monolog er bloggen en dialog mellom blogger og leser (Lenemark, 2007, s. 53-55). I artikkelen *Screening Moments, Scrolling Lives* beskriver Madeleine Sorapure datamaskinen som skriveverktøy og Internett som publiseringsplattform: «On the Web, private diaries become not only public but also interactive» (Lenemark, 2007, s. 53).

I likhet med Lenemark og Rettberg, påpeker også Prytz at kommentarfeltet spiller en viktig rolle når det gjelder blogger. Bloggerens stemme står som oftest ikke alene i en blogg, men sammen i et kontinuerlig *dialogisk* forhold med et mangfold av ulike stemmer (2013, s. 62). Mens en roman kan leses som et avsluttet hele, kan det være vanskelig å avgjøre hvor en bloggtekst faktisk starter og slutter. Ved at man lett kan oppdatere og skrive innlegg, spesielt nå som man har smarttelefoner, er terskelen for å publisere på en blogg lav. Prytz skriver: «man kan ikke forstå Linnéa Myhre uten samtidig å ta i betraktning de over tre hundre kommentarene som innlegget har fått. Bloggforfatterens stemme står med andre ord sjelden alene» (Prytz, 2013, s. 62). Slik kan man beskrive bloggen som et interaktivt medium hvor kommunikasjonen foregår direkte mellom den som skriver og den som leser (Prytz, 2013, s. 62).

I *Kjære* får man opplyst en Mail som er sendt fra en bloggleser. Bloggleseren skriver at hun er lei av å lese blogg-Linnéa syte og klage over alt på bloggen. Roman-Linnéa skriver at det er viktig å «skille mellom Internett og virkelighet» fordi det er «forskjell på et menneske og en blogg» (Myhre, 2015, s. 135). Hun responderer bloggleseren hvor hun innrømmer at hun ikke kan nekte for at det har blitt en del syting, selvopptatthet og sutring på bloggen opp gjennom årene:

Jeg har vært i min fulle rett til å sutre. Folk har forventet sutring, og jeg har gitt dem det. De gangene jeg prøvde å skrive noe annet, noe positivt, som møter med mine ekte (!) venner, eller ande opplevelser jeg satte pris på, fikk jeg beskjed om at jeg ikke var morsom lenger. At det ikke var morsomt når jeg ikke sutret. Så jeg fortsatte å sutre, siden jeg ikke hadde noe imot det, og i tillegg var blitt litt glad i det. Jeg skulle ønske det fantes en kundeservice å ringe til på alle tjenester og produkter i hele verden, så jeg kunne ha ringt inn og sutret hele tiden (Myhre, 2015, s. 137).

Romanpersonen Linnéa prøver å vise bokleserne sine at bloggeren Linnéa har prøvd å skrive om noe annet enn syting og klaging. Men da det ikke var ønsket av bloggleserne å ha noe

annet enn den ironiske sinnabloggeren Linnéa, fortsatte hun slik som før og ga bloggleserne det de forventet og ønsket. Slik kan man forstå at produksjonen av selvet på Myhres blogg, i likhet med andre individer på ulike publikasjonsplattformer av sosiale medier, har vært avhengig av tilbakemeldinger fra leserne. Og som Lenemark skriver, kan man sammenligne det å skrive om seg og sitt liv på nett med at bloggeren spiller seg selv mens leserne opptrer som heilagjeng og samarbeidsregissører på sidelinjen (Lenemark, 2007).

2.6. Emosjonell realisme

Journalist Anki Gerhardsen skriver i *Dagens Næringsliv* at oppfordringen om å iscenesette seg selv og forme sitt eget jeg preger vårt samfunn så sterkt at hun har valgt å beskrive det som en «performativ kultur» (Gerhardsen, 2014). Gerhardsen definerer den performative kulturen som en «livsform som belønnes og berømmes, og samtidig utgjør et av de viktigste kriteriene for vellykkethet; nemlig evnen til å velge, fremføre og dessuten ha kontroll over eget jeg: Se meg slik jeg vil at du skal se meg!», og den største trusselen i dette samfunnet er å være usynlig. Kunsten mellom jeg og «jeg», fiksjon og virkelighet, eksisterer ikke lenger. Gerhardsen skriver at performativiteten har utviklet seg til å eksponere seg «parallelt med realityserier, reklamestunts, kirurgisk kroppsforming, politiske figurer, sosiale medier, og en økende ansamling av stadig bedre medieaktører» (Gerhardsen, 2014).

Minna Aslama og Mervi Panti har skrevet artikkelen *Talking alone: Reality TV, emotions and authenticity*. I artikkelen definerer de performativiteten som Gerhardsen beskriver med begrepet *emosjonell realisme*. Emosjonell realisme går ut på å bruke flest mulig midler til å fremkalle følelser hos seerne av reality-programmene vist på TV ved å plassere ekte mennesker i uvirkelige situasjoner. De ekstreme følelsene som oppstår i slike reality-programmer, enten bekreftet av tårer eller andre kroppslige tegn på autentiske følelser, bidrar til å underholde og tiltrekke seere. I like stor grad gjelder dette også for leseren av litteratur og blogger, hvor det er om å gjøre å fange deres interesse.

2.7. Selvet i romanen

Man leser av mange grunner: for å lære, fantasere, oppleve, se og forstå, som tidsfordriv og som underholdning, og man leser gjerne med en forventning om å få innfridd alle de overnevnte forventningene på én og samme tid. En av de mest leste og omtalte sjangerne er romanen, som bærer tre viktige kjennetegn: fiksjon, prosa og lengde. I *Litteratur-*

vitenskapelige leksikon (2007) står det at romanen er fiksjon som forteller om imaginære personer, begivenheter og handlinger, og tar i utgangspunkt i lesernes erfaringer i tid og rom. Sjangeren illustrerer Aristoteles' syn på dikteren: romanforfatteren fremstiller ikke det som *har* hendt, men presenterer gjennom romanens form det som *kunne hende*. (Lothe, Refsum & Solberg, 2007, s. 195).

Den danske lektoren Poul Behrendt publiserte i 2006 boka *Dobbeltkontrakten* hvor han introduserer begrepet *dobbeltkontrakt*. Begrepet blir definert av at det finnes en uskreven kontrakt mellom forfatter og leser: enten er alt i boka sant, altså noe som har funnet sted i virkeligheten, eller så er alt – eller noe – fiksjon (Behrendt, 2006, s. 19). Med andre ord betyr dobbeltkontrakt at et verk godt kan inneholde fiktive elementer selv om det bygger på virkelige hendelser og tanker; det vesentlige er at både leser og forfatter er underforstått med hva som er hva.

Behrendt hevder at det holder ikke lenger å være god forfatter uten å ha en spennende livshistorie å fortelle (Behrendt, 2006). Slik har dobbeltkontrakten i stor grad blitt brukt i virkelighetslitteraturen, en sjanger som er selvbiografisk og fiktiv på samme tid. Litteraturkritiker Ingunn Økland skriver i *Aftenposten*: «forfattere vekker interesse ved åpent å bruke egen biografi. Men de beskytter seg bak romanbegrepet så snart de trenger det», og hun stiller spørsmål hvorfor kritikere og journalister aksepterer denne dobbeltkontrakten (Økland, 2016).

Siden Behrendt introduserte begrepet i 2006 er det blitt populært å skrive romaner med likhetstegn mellom forfatter og hovedperson, samt å gjenfortelle andres liv som en del av historien. I Norge slo virkelighetslitteraturen ned for fullt da Karl Ove Knausgård utga første bind av *Min kamp* i 2008. Familiemedlemmer reagerte på bildet forfatteren ga av sin far og hans ekskone, Tonje Aursland, og tok til motmæle (Økland, 2016). *Min kamp* er blant annet blitt kåret til en av tiårets beste bøker i VG, og Knausgård har vunnet flere priser på grunn av romansamlingen. Åtte år senere blir Knausgård fortsatt sett på som virkelighetslitteraturens fremste mann, noe litteraturkritiker Olaf Haagenen nylig kunne bekrefte i en artikkel om virkelighetslitteratur i *Morgenbladet* (Haagenen, 2016).

3. Handlingsløp

3.1. *Evig Søndag*

Evig søndag er et selvutleverende portrett som beskriver en ung kvinne som står midt i et ungt liv fylt av problemer. Hovedpersonen, som deler samme navn som forfatteren selv, Linnéa Myhre, lider av spiseforstyrrelser og depresjoner, og lever med en følelse av å aldri være bra nok. Hovedtemaet som går igjen i boka er psykiske lidelser som følge av moderne kvinnelige kroppsidealer og av den grunn også et påfølgende sykkelig forhold til mat og tid. Som et eksempel på denne lidelsen forteller Linnéa at hennes eneste måltid i løpet av dagen er en kort frokost, inneholdende et par lomper: «Jeg visste at så snart lomperne var overstått, var dagen igjen slutt, så jeg forsøkte å tvinge meg selv til å ligge helt til klokken 17:00 for å forkorte dagen» (Myhre, 2013, s. 136). Samtidig skriver hun at hvis hun visste at hun skulle dø, ville hun først spist seg gjennom en matbutikk. Tiden har en sentral plass i boka ettersom hun føler hun har alt for mye tid, samtidig som hun føler at tiden ikke strekker til. Tiden er oppslukt av Internettets stadige påfyll med oppdateringer som må leses og oppdateres, dagens planlagte måltider som må skje på et bestemt klokkeslett, og ikke minst den tidkrevende tomheten Linnéa sitter med: «Hverdagene er allerede så travle av all tomheten at jeg ikke har tid til å gjøre ting jeg egentlig burde gjøre» (Myhre, 2013, s. 56).

Boka skildrer nettopp én evig søndag, som er den kjedeligste dagen i uka, ifølge romanpersonen Linnéa, bloggeren Linnéa og den virkelige Linnéa. Mens Linnéa gleder seg til lørdagene, gruer hun seg til søndagene. Man får lese at psykiateren Finn Skårderud skriver ut en resept på antidepressive til Linnéa etter at hun har tatt fra andres medisinskap ved flere anledninger, og slik dukker heldigvis lørdagen etter hvert opp flere ganger i uken enn søndag. Romanen handler om en syk person, med et genuint ønske om å forbli syk. Selv om det er tydelig at romanen handler om en persons kamp mot sykdom, ønsker Linnéa likevel alt annet enn å bli frisk; når det kan virke som om Linnéa endelig spiser mer enn sine faste lomper, blir leseren stadig påminnet om at selv om hun spiser er hun langt ifra frisk: «Jeg savner å være så syk at folk ser skremt på meg» (Myhre, 2013, s. 80).

Evig søndag har sine faste steder som blir skildret: leiligheten, turene hjem til mamma i Molde, venterommet og inne hos psykiateren. Linnéa skriver for eksempel at hun skal til Costa Rica, og dagbokromanen har en ellipse fra 5.januar til 25.februar, hvor selve oppholdet i Costa Rica på tre uker ikke er en del av bokas handlingsforløp. Likevel blir leseren informert både på forhånd og etterpå at Linnéa skal reise og at hun har kommet hjem: «Jeg har ikke sett [Finn] på fire uker og syv kilo» (Myhre, 2013, s. 184).

3.2. Kjære

Kjære starter der *Evig søndag* slutter med et brev datert 10.mars 2011, og det er tydelig at Myhres andre roman er en fortsettelse av debutromanen. Igjen bærer hovedpersonen det samme navnet som forfatteren selv, Linnéa Myhre, som fortsatt er den anorektiske jenta som bruker det hun har av krefter på å reflektere over mat og sin egen mislykkethet. Linnéa søker trøst hos mamma ved å skrive brev til henne hvor hun forteller at hun ikke ønsker å leve lenger. En av årsakene til at hun ikke ønsker å leve lenger er fordi hun aldri kommer til å få seg kjæreste: «Det finnes ingen mann som vil leve med en kvinne som setter maten over alt annet, eller som er livredd for å gå på restaurant» (Myhre, 2015, s. 10). Etter det Linnéa har forstått er det nettopp det kjæreste gjør: drar på restaurant og spiser dessert hver dag. Fra å sammenligne jenter med barn og hus, med noen som er hjernevasket i debutromanen, er det tydelig at et samliv med en partner er et savn i livet til hovedpersonen i Myhres andre bok.

Romanen inneholder tjuefem brev som er blant annet adressert til mor, far, seg selv, psykiateren, kollektivet og tidligere og ny kjæreste. En del av brevene virker svært tilfeldige, slik som for eksempel brevet som er adressert til *UNIL*, eier av produktet Eldorado Rødbeter, der Myhre uttrykker sin misnøye med produktet deres: «Problemet mitt med ELDORADO RØDBETER – som kun gudene vet hvor mye tid og ressurser jeg har brukt på å finne ut hva faktisk er – er at dere putter karvefrø i rødbeteglasset mitt» (Myhre, 2015, s. 13). I brevet som er adressert til tacokjeden *Santa Maria* lister Linnéa opp syv «taco-bud» som på mange måter beordrer alle om hva som er rett og galt når det kommer til hva som er lov når man skal spise taco; i bud #1 kan man lese at det er ingenting som er feil i taco og «alt tilbehør er tillatt» (Myhre, 2015, s. 27). Samtidig kan man lese i bud #3 at fisk ikke er tillatt i taco: «vil noen ha fisk, kan de lage seg et deilig fiskemåltid bakt i ovnen, eller lignende. Taco og fisk må ikke mikses» (Myhre, 2015, s. 28). Sett under ett, ender alle de forskjellige brevene opp med å danne et felles inntrykk av Myhres psykiske tilstand.

3.3. Hver gang du forlater meg

Hver gang du forlater meg er en kjærlighetsroman som handler om en kvinne som blir forlatt av sin suksessrike musikerkjæreste etter tre år. Om det er fordi han er umoden eller selvopptatt kan han selv aldri gi en forklaring på. Spørsmål som dette, er det som tar opp tiden til hovedpersonen etter at hun er blitt forlatt, og er også det boka i stor grad dreier seg om. På mange måter kunne boka like gjerne hete *Hver gang vi møtes*; musikerkjæresten som kommer fra Bergen men bor i USA, vender stadig tilbake til henne i Oslo, og hun tar ham alltid i mot.

Som tittelen tilsier forlater han henne igjen, og for hver gang ender hun opp med å føle at hun mister kontroll over seg selv. Den eneste måten å få tilbake kontrollen er å kontrollere noe forfatteren har mye erfaring med fra før, nemlig maten: «En del av meg har bare lyst til å bli kvitt den overflødige fettprosenten jeg sitter igjen med. Jeg hadde aldri sett sånn ut om jeg ikke hadde møtt han» (Myhre, 2016, s. 77). Dermed ender Myhre nok en gang med en roman om psykiske lidelser og spiseforstyrrelser.

4. Resepsjon

4.1. Resepsjon av *Evig søndag*

Med den store suksessen bak bloggen, *Alt du vet er feil*, var det store forventninger til *Evig søndag*. Romanen ble en umiddelbar salgssuksess og ble liggende elleve uker på bestselgerlisten høsten 2012, noe som gjør den til en av Norges mestselgende debutromaner gjennom tidene (Myhre, 2013, s. 194).

Mange av litteraturkritikerne mener at dagbokromanen ikke er det man vil kalle en god roman, samtidig er det en enighet at *Evig søndag* er en viktig bok da den berører et svært viktig tema. I et intervju med Sofie Braseth i Avisa Nordland forteller Myhre at hvem som helst kan skrive en historie, men det er viktig for henne at hennes historie er skrevet på en god måte og med «et bra språk» (Braseth, 2014). Likevel er det nettopp språket som gjør at flere av litteraturkritikerne hevder at *Evig søndag* ikke er en god roman. NRKs litteraturkritiker, Marta Norheim, skriver at debuten ikke er en vellykket roman da «språket er repeterande og flatt» (Norheim, 2012). VGs litteraturkritiker, Kristine Isaksen, sier seg enig med Norheim og uttrykker følgende: «verken språket eller andre grep gjør den til en særlig spennende roman» (Isaksen, 2012). Dagbladets litteraturkritiker, Erle Marie Sørheim, skriver at *Evig søndag* blir fort kjedelig lesing da prosaen ikke er god nok til å forsvare «de lange, innholdsløse utlegningene» som også er mer «pubertalt enn morsomt». Sørheim konkluderer med at forfatteren ikke har tålt overgangen fra blogg til bok så godt (Sørheim, 2012).

Til tross for at flere av kritikerne ikke er overbevist om språket i debutromanen, er de fleste enig om at boka har berørt et viktig og relevant tema som trenger åpenhet i dagens samfunn. Norheim (2012) skriver videre i sin anmeldelse at *Evig søndag* gir en naken fremstilling om hvordan det er å være «den kroppshatende posøren», «den ekstremt matfikserte anorektikaren» og den «vittige og velformulerte sjølvmoordskandidaten». Hun påpeker at dette står i sterk kontrast til de mange forsidenes Myhre smykket samme år som utgivelsen (Norheim, 2012). Myhre har tidligere vært åpen om problemene sine på bloggen, men som Sørheim skriver har Myhre på bloggen «pakket dem inn i en god dose svart humor» (Sørheim, 2012). Sørheim kommenterer at Myhres beskrivelser om hvordan en spiseforstyrret tenker i debuten er «overbevisende og sterk» (Sørheim, 2012). I et intervju med Julie Eliassen Brannfjell i tidsskriftet *Minerva* (2013) forteller Myhre at hun ønsket med debutromanen å gi en fremstilling om hvordan levemåten er for en som er spiseforstyrret og syk. Samtidig har hun forståelse for at den nakne fremstillingen kan være vanskelig å forstå for friske mennesker (Brannfjell, 2013).

Som flere av litteraturkritikerne påpeker er debutromanen en viktig bok, noe som også ble bekreftet da Myhre ble tildelt Tabuprisen 2012 fra Rådet for psykisk helse for *Evig søndag*. Tove Gundersen, generalsekretær i Rådet for psykisk helse kunne melde til NRK at *Evig søndag* var «en av årets viktigste romaner [som] kan sette ord på følelser og livserfaringer på en direkte og engasjerende måte» (Riise, 2012).

4.2. Resepsjon av *Kjære*

Da *Kjære* ble utgitt i 2014 hadde Myhre hatt pause fra bloggen i to år. Om det er årsaken til at salgstallet av hennes andre roman var betydeligere lavere enn debutromanen kan det spekuleres i.

Ifølge Klassekampens litteraturkritiker Arne Borge, skrev Myhre bedre litteratur i debuten. Han problematiserer samtidig forskjellen på å kritisere litteraturen for dens kunstneriske kvaliteter og det å kritisere forfatterens personlighet og budskap: «det burde ikke handle om å kritisere folk som prater om psykiske lidelser – men romanen som er skrevet» (Borge, 2014). Gerd Elin Stava Sandve melder i Dagsavisen at *Kjære* har en god flyt og at forfatteren har «åpenbart en tydelig fortellerstemme» og en skarp intelligens på grunn av hennes livsvisdom (Sandve, 2014). I motsetning til Sandves anmeldelse skriver Aftenpostens litteraturanmelder, Pål Gerhard Olsen, at *Kjære* er mer selvcentrert enn den har godt av, og at «Myhre har fint lite å melde til omverden» (Olsen, 2014). Men for Sandve er det nettopp det *Kjære* handler om: «Kjære meg, meg selv og jeg» (Sandve, 2014).

I Dagbladet skriver Erle Marie Sørheim at brevformen som Myhre har valgt i sin andre bok er et smart valg fordi den «skaper variasjon og gir ulike innfallsvinkler til stoffet» (Sørheim, 2014). Mari Nymo Nilsen melder derimot i VG at det å skrive roman i brevform ikke er noe nytt, og «litteraturhistorien har gitt oss langt bedre eksempler på [brevromaner] enn [Myhres] bok» (Nilsen, 2014). Olsen er enig med Nilsen at brevsamlingen til Myhre ikke er et lurt valg og at boka er «for lite litterær, for flat og forutsigbar» (Olsen, 2014). I likhet med sin første bok, handler også Myhres andre bok om spiseforstyrrelser og psykiske lidelser, men der debutromanen handler om én som står i problemene, beskriver *Kjære* én som ser tilbake på dem. Slik er det tydelig at Myhre har hatt en personlig utvikling siden *Evig søndag*. VGs litteraturkritiker Mari Nymo Nilsen skriver at Myhre «har gått mot en slags voksen utgave av [seg] selv som gjorde [henne] mer komfortabel» (Nilsen, 2014). Selv om det er spennende å følge livet og fremgangen til Myhre, først gjennom blogg og så gjennom bok, er

likevel flere av anmelderne enig om at den tredje boka bør handle om noen andre enn Linnéa Myhre selv.

4.3. Resepsjon av *Hver gang du forlater meg*

Den 16. september i år ga Myhre ut sin tredje roman, *Hver gang du forlater meg*, og Myhres comeback på bloggen etter å hatt en pause på tre og et halvt år ble kanskje litt mer forståelig. Etterspørselen av Myhres tredje roman har vært stor; allerede fem dager etter førsteopplaget på 10.000 bøker kom i salg var den nær utsolgt og siden har den til sammen solgt rundt 65.000 eksemplarer (Espevik, 2016). Forlagssjefen i Tiden, Richard Aarø, forteller til Romsdals Budstikke at han tror Myhre treffer noe i tiden: «Det er en overvekt av unge lesere, som kjenner seg igjen. Hun treffer tematisk, og med denne boka, om kjærlighets sorg, treffer hun kanskje enda bredere. Vi vet jo at 'Skam-generasjonen' ikke bare er ungdom» (Henriksen, 2016). Litteraturkritiker Olaf Haagensen virker delvis enig i dette og skriver i Morgenbladet: «Myhre tar ikke avstand fra den kulturen som er med å formidle kroppsidealene hennes egen sykdom henter næring fra, men forsøker heller å jobbe innenfor den» (Haagensen, 2016)

Dagsavisens litteraturkritiker Gerd Elin Stava Sandve avsluttet anmeldelsen til *Kjære* på følgende måte: «Neste gang bør Linnéa Myhre utfordre seg selv ytterligere. Bok tre bør handle om noen andre enn henne selv» (Sandve, 2014). Cathrine Krøger melder i Dagbladet at Myhre ikke har klart å følge Sandves råd; selv om hun tror Myhre har prøvd å skrive om noen andre enn henne selv, får hun det bare ikke til (Krøger, 2016). I utgangspunktet er det kjærligheten som problematiseres i Myhres tredje roman, men også her er det den sykelige kropps- og selvfikseringen som ender opp med å få all oppmerksomhet. Dermed kan det virke som om Myhre blir værende i en sfære hun allerede har tømt for ideer, men likevel ikke klarer å komme seg ut av. Krøger skriver at Myhre er både morsom, intelligent og velformulert, «men det blir også bokas problem. Hun kan det for godt. Det blir for lite fortelling, for mye analyse og fortolking» (Krøger, 2016). For også i denne boka, i likhet med Myhres to første, handler det først og fremst og kroppen og sitt eget jeg.

VGs litteraturkritiker Brynjulf Jung Tjønn er enig med Tidens forlagssjef at Myhre treffer noe tematisk og at hun evner «å skrive bøker som mange, spesielt unge lesere, finner relevant» (Tjønn, 2016). Han påpeker videre at *Hver gang du forlater meg* har både «klare kvaliteter og like klare svakheter» (Tjønn, 2016). Til tross for at «Myhre kan skrive. Absolutt. Og innimellom blir det skikkelig bra. Og morsomt», melder Tjønn at språket i *Hver gang du*

forlater meg er svakt: «Tonen er i overkant forfinet og dannet og krasjer egentlig med målgruppen som kommer til å lese romanen» (Tjønn, 2016). Tidligere har Myhre skrevet direkte til leseren og til den målgruppa hun forventer å ha, men i sin tredje utgivelse har hun derimot forsøkt å legge litt mer farge i språket sitt, noe man kan lese da hun skriver: «Han vinket farvel til den forlatte fra øverste etasje, fra sin høye hest, fra høyeste hold» (Myhre, 2016, s. 111). Det er nok ikke mange som er født på 90-tallet som snakker eller skriver slikt, og det er mulig Myhre ønsker å nå ut til en større målgruppe og muligens imponere kritikerne ved å skrive som hun gjør. Ifølge Tjønn fungerer dette som et mislykket forsøk på å utvikle seg som forfatter. I stedet å skrive som Myhre er født på 90-tallet, skriver hun som om hun er vokst opp på 90-tallet, og Tjønn skriver videre at det «forfinede og formelle språket, kobler også med seg unødvendige klisjeer» og han savner mer særpreg og «Linnéa Myhre» i språket (Tjønn, 2016).

4.4. Resepsjonsanalyse

I alle år har litteraturkritikernes anmeldelser av bøker blitt sett på som et kvalitetsstempel. I tillegg til bokanmeldelser bruker mange bokkjøpere også bestselgerlister til å se hvilke bøker man bør kjøpe. Populære bøker blir dermed enda mer attraktive, som følge av publisiteten som listene gir, noe som fører til at plasseringer på bestselgerlister vil ha en stor økonomisk fordel for forfatteren med tanke på videre salg. Slik kan en plassering på bestselgerlistene bli sett på som en litterær suksess. Som følge av Internett og dets tilgjengelighetsgjøring av alle folks meninger, kan man se en ny trend der mennesker uten litterær utdanning og erfaring også inntar rollen som litteraturanmeldere. Slik vil nok mange forfattere som debuterer i dag se at det kanskje er minst like viktig å skaffe seg et merkenavn som det er å skaffe seg gode anmeldelser for å kunne leve av litteraturen. I tillegg skaper bloggere som Myhre en slags opposisjon mot litteraturkritikerne ved å for eksempel snakke ned om dem ved å skrive at hun skriver for leserne sine og ikke for «bokanmeldere som har lest bøker i 50 år»⁹. Et eksempel på dette er da Myhre insisterer på å kalle *Evig søndag* en roman: «(go fuck yourself, bokanmeldere)»¹⁰. Når bloggere som Myhre som har mange lesere på sitt medium stiller seg i en slik posisjon mot litteraturkritikerne går kanskje også leserne med på dette. Slik kan dette

⁹ Linnéa Myhre (2016, 08. august). *Hver gang du forlater meg, Alt du vet er feil*. Hentet: 09.10.2016 fra <http://www.linniiie.com/?p=1853>

¹⁰ Linnéa Myhre (2012, 23. oktober). *Det siste blogginnlegget, Alt du vet er feil*. Hentet: 05.02.2016 fra <http://www.linniiie.com/?p=1653>

være en av flere faktorer som gjør at kritikerne kan være i ferd med å miste sin anbefalende påvirkningskraft.

Mange vil nok se på denne påvirkningen i negativ forstand ved at språk og innhold svekkes som følge av at populære forfattere ikke nødvendigvis har tilstrekkelig litterær kompetanse. På en annen side kan påvirkningen være positiv ved at man kan få flere som kanskje ikke ville ha lest bøker tidligere, men som leser blogg, til å lese bøker av bloggere som har utgitt bøker. Dersom leseren får en god leseopplevelse kan dette føre til at han eller hun blir nysgjerrig på andre forfattere og dermed tiltrekkes det nye boklesere som i utgangspunktet ikke hadde ønske om å lese bøker.

Ifølge en artikkel i Aftenposten var det Thomas Moen, tidligere blogger og forfatter av boka *123 blogg*, som oppfant navnet *rosablogg* (Fuglehaug, 2013). Moen er en som frykter for de litterære konsekvensene som følge av den nye trenden. Han forteller at bloggingen i Norge har utviklet seg i feil retning da den har gått fra å være «en fantastisk måte å uttrykke seg på og kommunisere med andre på, til at bloggere streber etter flest mulig lesere og jakter på raske penger» (Fuglehaug, 2013). Maren Næss Olsen definerer *rosablogg* i Morgenbladet til å være et sted hvor «fasader dyrkes og (særlig) kvinner kringkaster kalkulert perfeksjon utøvd gjennom cupcakes og regisserte motebilder med selvutløser» (Olsen, 2012). Som man kan observere ut ifra den delte resepsjonen som Myhres romaner har fått, kan det virke som om det er en uenighet om hvordan man skal vurdere bøker fra populære *rosabloggere*. Skal de vurderes ut ifra popularitetspotensial i forhold til den påtenkte lesergruppen? Eller skal den vurderes utelukkende i forhold til dens litterære kvaliteter? Problemstillingen kan sammenlignes med forholdet filmkritikere har til popcornfilmer, som Erlend Loe fremstiller slik:

Det å vurdere en films kunstneriske kvaliteter bør tross alt være noe annet enn å vurdere dens publikumspotensial. Og skal man bruke andre kriterier for popcornfilmer enn man skal for mer dyptloddende, ikke-pengedrevne filmer? Dette er et evig dilemma og en problemstilling som aktualiseres hver gang popcornfilmprodusentene blir såre – altså omtrent en gang i uken (Loe, 2016).

Loe skriver at en films kunstneriske kvaliteter må vurderes uten å ta dens publikumspotensial i betraktning. På lik linje må man også vurdere en boks kunstneriske kvaliteter uten å ta hensyn til salgstall. Dette kan være en av årsakene til at bokanmeldelsene til Myhres tre bøker er så splittet som de er, nettopp fordi litteraturkritikerne har så forskjellige kriterier de går etter når de skal gi en bokanmeldelse.

De aller fleste bokanmeldelsene som havner på trykk i dag er skrevet av profesjonelle litteraturkritikere. Men nå som Internett gir alle muligheten til å uttrykke sine meninger – til alle som måtte ønske å høre på dem – kan man se flere eksempler på hvordan andre enn de profesjonelle kritikerne har begynt å ta på seg denne kritikerjobben, for eksempel gjennom egne blogginnlegg eller som kommentarer på boknettsider som for eksempel www.goodreads.com¹¹. Dette kan da føre til at skillet mellom faglærte og ufaglærte hviskes ut. Det er en generell trend at flere anmeldelser skrives av ufaglærte, noe man kan se ut ifra populariteten av internettsider som TripAdvisor¹², IMDB¹³ og Yelp¹⁴, der hvem som helst kan skrive anmeldelser om alt fra restauranter, byer og strender, til filmer, gallerier og universiteter. Internettsider som disse har ofte også med profesjonelle anmeldelser, men legger størst vekt på et helhetsinntrykk basert på mange enkeltpersoners meninger.

Den 22. oktober stod det med store bokstaver på Dagens Næringsliv: «Bloggere blir bestselgere». Lørdagsmagasinet til avisa hadde satt av hele ti sider hvor de skrev om bloggere, både nasjonalt og internasjonalt, som debuterer som forfattere og går rett inn på forlagenes bestselgerlister (Fuglehaug, 2016). Årsaken til den store suksessen blant bloggere som har bygget sågar skribentkarrierer i bloggsfæren kan være mange. Det kan være alt fra lesere som blir tatt med til det nye mediet fra blogg til bok, til et kjent navn for ikke-blogglesere som pryder en bokforside. Med bakgrunn i fenomenet om at debutforfattere (uten nødvendigvis gode anmeldelser å vise til) skriver seg direkte inn på bestselgerlistene, er det mye som tyder på at merkevaren forfatteren har skapt seg på forhånd gjennom sosiale medier er i ferd med å bli minst like viktig som gode profesjonelle anmeldelser, i forhold til salgstall.

Myhre har helt siden hun debuterte som forfatter vært klar og tydelig på hvem hun skriver til, og i forbindelse med utgivelsen av hennes tredje bok forsøkte hun i et blogginnlegg å minne både seg selv og leserne om hvem det er hun skriver til:

Jeg har skrevet denne romanen til dere, og ikke for å imponere bokanmeldere som har lest bøker i 50 år. For det tror nok ikke jeg kommer til å gjøre. Det viktigste for meg er at dere liker den, og at den kan bety noe for en av dere, for oss. Kan noen minne meg på det?¹⁵

¹¹ URL: <https://www.goodreads.com/>

¹² URL: <https://no.tripadvisor.com/>

¹³ URL: <http://www.imdb.com/>

¹⁴ URL: <https://www.yelp.no/>

¹⁵ Linnéa Myhre (2016, 08. august). *Hver gang du forlater meg, Alt du vet er feil*. Hentet: 09.10.2016 fra <http://www.linniie.com/?p=1853>

Med bakgrunn i salgstall og popularitet, sammenlignet med andre norske forfattere på hennes alder, kan man si at Myhre gjør smart i å skrive til leserne sine fremfor bokanmeldere. I en telefonsamtale med forlagssjefen hos Tiden, Richard Aarø, kunne han opplyse at førsteopplaget på Myhres nyeste roman, *Hver gang du forlater meg*, er så langt på 10.000 bøker, mens hennes to foregående romaner, *Evig søndag* og *Kjære*, solgte henholdsvis 35.000 og 20.000 eksemplarer, inkludert pocket (09.11.2016). I Romsdals Budstikke sa Aarø følgende om boksaget til Myhre: «det er uvanlig mye, og langt fra hverdagskost» og interessen for Myhres romaner er «uten tvil stor» (Henriksen, 2016).

5. Drøfting

5.1. Litterære kvaliteter

5.1.1. Stil og form i Myhres tekster

I et intervju med Linnéa Myhre kommenterer litteraturkritiker Julie Eliassen Brannfjell at få kritikere har tatt tak i virkemidlene Myhre bruker for å formidle hvordan en deprimert person tenker og lever (Brannfjell, 2013). I resepsjonen kan man se at flere litteraturkritikere sier seg enig i at språket gjør *Evig søndag* til verken en spennende eller en god roman. Marta Norheim (2012) påpeker at språket er repeterende og flatt, mens Erle Marie Sørheim (2012) skriver at setningene er lange og innholdsløse utlegninger som er mer pubertale enn morsomme. I kontrast påpeker Brannfjell at flere av litteraturkritikerne ikke har tatt tak i og forstått bakgrunnen for Myhres repetisjoner, monotone språk og brå kronologiske hopp. I stedet argumenterer hun for at man bør koble virkemidlene Myhre har tatt i bruk som en måte å formidle hvordan en deprimert person tenker og lever, og ikke se på virkemidlene som negative aspekter ved Myhres skrivestil. På den ene siden kan man lese i *Evig søndag*: «Jeg ønsker dem døde alle sammen» (Myhre, 2013, s. 93), og «Jeg våkner hver eneste morgen. Hadde jeg kunnet velge, ville jeg latt være» (Myhre, 2013, s. 13). Man kan her argumentere for at den generelle opinionen til litteraturkritikere som Norheim og Sørheim angående Myhres språk- og skrivestil er berettiget. På en annen side brukes virkemidlene de kritiserer, til å effektivt fremheve noen av Myhres sentrale poeng. Dette kan blant annet sees i Myhres beskrivelser av magesmerter som skyldes sult: «Mens jeg ligger på ryggen i sengen, kjennes det som om en tung kampstein hviler på magen. Den presser, det føles som om den skal presse meg gjennom madrassen og ned til gulvet» (Myhre, 2013, s. 131). Ved å skrive på et repeterende og monotont språk med kronologiske hopp gir Myhre et sterkt og overbevisende bilde av tankene til en deprimert person, lidende av spiseforstyrrelser, uten at leseren trenger å være syk selv for å forstå. Myhre sier også i intervjuet med Brannfjell at hun forstår at det er «vanskelig for utenforstående å koble virkemidlene til sykdommen» (Brannfjell, 2013). Dette tyder på at hun er bevisst sitt eget skriftspråk og skrivestil.

Den samme problematikken sto litteraturkritikerne også ovenfor i Myhres andre og tredje bok. Litteraturkritiker Gerd Elin Stava Sandve meldte blant annet at *Kjære* handler om «Kjære meg, meg selv og jeg». I *Kjære* skriver Myhre: «Planen var jo egentlig å slutte å skrive om meg selv, kroppen min og maten, men jeg blir ikke ferdig med det. [...] Men jeg lover å ikke skrive flere bøker om meg selv. Nei da, hehe» (Myhre, 2015, s. 68). Igjen bruker

Myhre et mer muntlig språk, tydelig i hennes bruk av uformelle ord og begrep som for eksempel «Neida, hehe» (Myhre, 2015, s. 41). Det muntlige språket er derimot passende i en brevroman, hvor Myhre skriver direkte til en mottaker. Merk at mottakeren her kan sees som et mer abstrakt begrep, og ikke noen hun forventer noe fra. Dette kan for eksempel sees i *Kjære*: «Jeg skriver jo ikke for å få svar» (Myhre, 2015, s. 128), og «Jeg vil egentlig bare snakke med noen. Til noen» (Myhre, 2015, s. 27). Også her tar Myhre i bruk de samme virkemidlene som i sin første roman. Da Myhre gjestet NRKs litterære talkshow *Brenner & bøkene* forteller hun at hun synes det er vanskelig å skille blogg og bok, noe som gjenspeiles i *Evig søndag* og *Kjære*¹⁶. Sørheim skriver også i sin anmeldelse av *Kjære* at «Myhres glitrende nihilisthumor som har gitt bloggen hennes så mange fans, har dessverre ikke tålt overgangen til bok så godt» (Sørheim, 2012), noe som igjen påpeker forskjellene mellom språket som forventes i bloggform og i den mer tradisjonelle litteraturformen roman. Brannfjells tolkning av Myhre argumenterer for at dette er bevisst fra forfatterens side, og at dette er grunnen til likhetene mellom Myhres blogg og hennes to første romaner. Oppdelingen av kapitlene i *Evig søndag* og *Kjære* er korte og selvstendige, og kan enkelt stå alene uten å være avhengig av det forrige eller neste kapitlet. Dette kan minne om det tradisjonelle bloggformatet. I tillegg er språket hennes generelt kort, kjapt og konsist, bestående av en muntlig og direkte tone krydret med humor og ironi. Dette kan man blant annet lese i blogginnlegget *Kunsten å gjøre det i morgen*:

Jeg har knust mitt eget hjerte og sagt opp leiligheten min. Jeg har prøvd å opprettholde et liv så lenge det har latt seg gjøre, men nå orker jeg bare ikke mer. I hele tre år har jeg prøvd å ta vare på meg selv, men i det store og hele synes jeg det er dritkjedelig å ta vare på seg selv, og her om dagen innså jeg at jeg har stukket kjepper i mine egne hjul i flere måneder. Til og med Twitter sier det, at jeg er i ferd med å miste meg selv, og at jeg kommer til å gå i oppløsning dersom jeg ikke snart forlater leiligheten – eller i beste fall hele Oslo. Han anklaget meg til og med for å ha glemt igjen meg selv i Costa Rica (med VILJE?!), for han kjente meg ikke igjen lenger, og hvis han fikk velge – ville han ikke ha noe med meg å gjøre i det hele tatt.

Så jeg sa det rett ut til ham:

– Greit, jeg flytter. Men jeg beholder tacoserveringsfatet.

¹⁶ *Brenner & bøkene*, URL: <https://tv.nrk.no/serie/brenner-og-boekene/mktf70000414/sesong-1/episode-4>

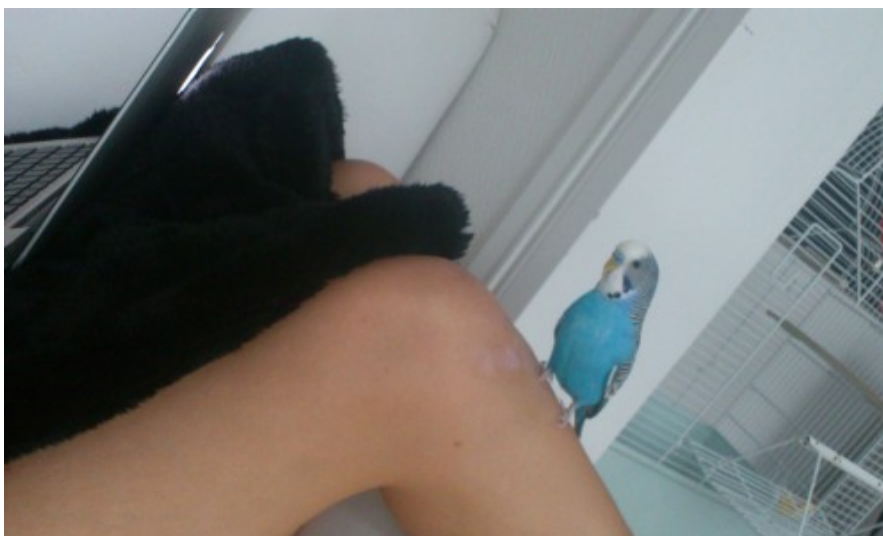

Fig. 1. Et typisk bilde som er publisert på Linnéa Myhres blogg, *Alt du vet er feil*. Bilder i et blogginnlegg dreier seg om et *multimodalt medium* som vi vil komme nærmere inn på i kapittel 5.2.5. *Speilbildet*.¹⁷

I blogginnlegget nevnt ovenfor beskriver Myhre oppsigelsen av leiligheten sin og at hun ikke lenger klarer å ta vare seg selv. Temaet er både personlig og alvorlig, men pakket inn i ironi, blant annet ved å inkludere undulaten Twitter og gjenfortelle en samtale mellom de to. I tillegg til å ha inndelte replikklinjer har hun også lagt ved et bilde for å illustrere samtalen med fuglen sin. Jeg-karakteren i bloggen kan sees som å ha store behov for å snakke om seg selv og bevise egen selvvinnsikt. Sørheim begrunner dette med at Myhre er selvopptatt, men man kan også stille spørsmål ved at dette er et bevisst virkemiddel på bloggen. Jeg-karakteren gjennomgås ytterligere i drøftingsdelen under kapittelet 5.2. *Selvet*.

Når man diskuterer forfatterskapet til Linnéa Myhre er det viktig å ta i betraktning hennes alder og generasjon. Hun har flere ganger påpekt at hun ikke skriver for litteraturanmeldere eller de eldre, men for hennes egen generasjon som er vant til å motta ny informasjon hyppig og i komprimert form. Hun skriver til en generasjon som rett og slett ikke har tid til gå i sømmene på alt som blir sendt ut; det å forsøke å få med seg så mye som mulig blir viktigere enn å forsøke å virkelig ta inn over seg det man får tilsendt. Det amerikanske tidsskriftet *The New Yorker* publiserte tidligere i år en artikkel hvor de ytrer bekymringer om dagens ungdoms lesevaner og bemerker at de ikke lenger leser «seriøs litteratur». Journalisten David Denby skriver også at selv om ungdom aldri har lest så få bøker som de gjør nå, har de

¹⁷ Linnéa Myhre (2012, 18. mars). *Kunsten å gjøre det i morgen, Alt du vet er feil*. Hentet: 14.11.2016 fra <http://www.linniie.com/?p=1853>

samtidig aldri lest så mye som det de gjør i dag (Denby, 2016). Internettplattformen Twitter, for eksempel, lar brukerne sende og lese korte meldinger som ikke kan overskride 140 tegn, kalt «tweets». Slik setter mediet helt klare grenser for hvordan noe kan sies. Selv om andre populære plattformer, som Facebook og Instagram, ikke har samme ordgrensesystem som Twitter, er det satte sosiale normer for lengden på såkalte «poster». Bloggformatet har heller ikke en fast mal om hvor langt et enkelt blogginnlegg skal og kan være, men er i likhet med andre sosiale medieplattformer underlagt normer om lengde. Siden målgruppen for Myhre sine bøker er unge voksne og hennes egen generasjon, kan det sies å være svært bevisst å fokusere på korte og konsise kapitler. Leseren får da med seg mer informasjon, på kortere tid.

Med tanke på at Myhres blogg hadde over sytti tusen ukentlige lesere før utgivelsen av hennes første roman er det rimelig å anta at de fleste som har lest romanene hennes også er godt kjent med lesing av blogg og bloggformat. Med bakgrunn i påstanden om at dagens unge leser mer tekst enn før, men færre bøker, kan man også påstå at Myhre har lesere som foretrekker kortere tekster enn det eldre generasjoner gjør. Man kan anta at hun derfor er klar over at om hun skal fortsette å tiltrekke seg den samme leserskaren som hun gjorde og gjør i bloggen må hun holde seg innenfor noenlunde samme format; det er mange andre lyshårede skjønnhetsidealister som godt kunne tenke seg å dekke utilfredsstilte leseres behov. For denne gruppen med lesere, som er vant til å lese korte blogginnlegg, vil kanskje bare det å lese en fysisk bok føles som et ganske betydelig steg å ta i forhold til det å lese blogg. Det er også denne gruppen som mest trolig vil kjenne seg igjen og sette pris på innholdet i bøkene til Myhre. Av den grunn er det også denne gruppen hun må forsøke å holde på, også når hun går over til bokformat. Man kan derfor argumentere for at det er et bevisst valg av Myhre å beholde et bloggliknende format og språk. At dersom hun skal kunne fortsette å holde på blogglesernes oppmerksomhet og konsentrasjon har hun kortere tid på å få frem budskapet sitt enn det forfattere med andre mer boklesende målgrupper har. Man kan videre hevde at siden etablerte forfattere av virkelighetslitteratur, med leserbaser som er vandt og forberedt på å lese bøker som kan gå hundrevis av sider uten distinkte høydepunkt, vil ha større kunstnerisk frihet enn det Myhre har.

Likevel har Myhre valgt å forfine sitt eget språk i hennes tredje og nyeste utgivelse, *Hver gang du forlater meg*. Brynjulf Jung Tjønn i VG melder at den forfinede og formelle språkbruken krasjer med målgruppen Myhre skriver til. Et eksempel er når Myhre skriver: «Hun noterte seg hvordan han med skrekkslagent blikk saumfor hver eneste overflate før han fikk øye på henne» (Myhre, 2016, s. 176). Her går Myhre bort fra de korte og konkrete kapitlene man finner i hennes foregående tekster, og deler i stedet boka inn i tre inndelinger,

bestående av sommer, vår og vinter, der hver inndeling beskriver deler av et lite år av hovedpersonens liv.

5.1.2. Myhre vs. Knausgård

I 2016 ble Olaf Haagensen kåret til årets litteraturkritiker (Kritikerlaget, 2016). Haagensen omtaler Knausgård som Norges fremste virkelighetsforfatter, og det er derfor naturlig å trekke inn nettopp Knausgård når man ser på selvfremsstillingen i samtidslitteraturen. Knausgård er en av Myhres få litterære referanser og hun skriver i *Evig søndag* at hun blant annet synes han er dyktig, «selv om bøkene hans er kjedelige og tar lang tid å lese» (Myhre, 2013, s. 25).

Det virker ikke som det er noe poeng for Myhre å skrive lengre eller mer komplekst enn hun trenger for å nå sine lesere. Myhre påpeker at i stedet for å skrive fire sider om et tema, slik som Knausgård gjør, holder hun seg til et avsnitt, og sier blant annet i et intervju med Minerva: «[Knausgård] skriver ti sider om å ta oppvasken. For meg er det altfor mye. Jeg hopper nok over hele oppvasken» (Brannfjell, 2013). Det er ikke dermed sagt at Myhre ikke er i stand til å skrive en utbroderende tekst. Et eksempel er i *Hver gang du forlater meg* når hovedpersonen skal ta på seg et skjørt for å lære en gruppe ungdommer selskapsdans:

Hun kunne kjenne gledesrusen rase gjennom kroppen idet hun tråkket oppi skjørtet, dro det raskt oppover beina mot hoftene, før det stoppet opp. [...] Med tårer i øynene prøvde hun å tvinge skjørtet lenger opp. Det var jo bare hoftene som var i veien, tenkte hun, og fikk hun det over dem, ville midjen overta og tillate henne å ha det på seg. Hun krysset beina og forsøkte å gjøre seg smalere, lure skjørtet og glidelåsen, vinne. Men plagget rikket seg ikke, det gjorde bare vondt, hun var for stor. [...] det ville være slutten på alt, slutten på karrieren, slutten på livet. [...] Kroppen var jobben og verktøyet deres, og en danser som ikke kunne ta vare på sin egen kropp, var ingen ekte danser (Myhre, 2016, s. 83-84)

Det kan virke som Myhre med sin siste bok prøver å ta steget videre og at hun har tatt til seg noe av kritikken vedrørende språk og stilkrav som stilles i den sjangeren hun ønsker å være i, nemlig romanen. Den siste boka har hatt suksess så langt, men det er uvisst om denne tilpasningen vil distansere hennes tidligere lesere da blogggenerasjonen og den klassiske romanleseren ikke har samme kriterier.

Myhres romaner står i sterk kontrast til Knausgård som føler han må gå så langt som å sammenligne sitt store mørke med Adolf Hitler, og Haagensen skriver: «Når man leser Myhres roman opp mot [Knausgård] – der Knausgårds utforskning av sitt eget farsskadde jeg

via Hitler står som et stormannsgalt høydepunkt – blir dette et nokså sofistisert *fuck you* til virkelighetslitteraturens fremste mann» (Haagensen, 2016).

Ved bruk av virkemidler som repetisjoner, brå kronologiske hopp og bruken av et monotont språk, mener Myhre at hun får frem den psykiske tilstanden slik den føles. Hun mener altså at språket bevisst er forenklet for å få frem et tankesett som illustrer hvordan det er å være psykisk syk: «[Den psykiske lidelsen] gjør det vanskelig å sette ord på tomheten og fengselet man er fanget i» (Brannfjell, 2013).

5.1.3. Fortelleren

I Myhres tredje roman har hun endret fortellerrollen fra jeg-person til tredjeperson-forteller. Tidligere, når Myhre har skrevet i jeg-form, har leseren blitt informert om navnet til hovedpersonen og navnet til dem hovedpersonen omgås. Nå som Myhre har skrevet en ny roman i ny form, blir ikke leseren informert om hva hovedpersonen eller hennes store kjærlighet heter, og de blir begge referert til «hun» og «han». Hovedpersonen går jevnlig til en hypnotisør som blir omtalt Den Vise, ellers er det eneste navnet leseren får opplyst hovedpersonens beste venn og samboer, Jakob. Til tross for manglende bekreftelse på at det fortsatt er Linnéa som er i hovedrollen, er personlighetstrekkene og livssituasjonen til hovedpersonen såpass lik personen som har hatt hovedrollen i bloggen og de to foregående bøkene, at leserne som har lest disse fort vil konkludere med at det dreier seg om samme karakter.

Selv om man kan så tvil om hvem som er hvem, er det tydelig at Myhre denne gang har prøvd å følge Krøgers råd om å skrive om noen andre enn seg selv i sin tredje roman. Likevel er dette noe det kan virke som hun ikke har klart i praksis. Selv om Myhre i forbindelse med sin nyeste utgivelse har vært ærlig om at hun har brukt en stor del av seg selv i teksten, sier hun også at det er tilfeldig at det ligner på forfatterens kjæreste, Sondre Lerche (Aasmundsen, 2016). At forfatterens musikerkjæreste, fra Bergen som bor i USA, og henne selv, som sliter med avhengighet og spiseforstyrrelse, ikke er hovedpersonene i boka, blir stadig mer forvirrende. Samtidig blir likhetene mellom psykiater Finn Skårderud, fra Myhres to første romaner, og hypnotisøren Den Vise såpass åpenbare at man til slutt kan sitte igjen med en følelse av at hele boka baserer seg på Myhres vante persongalleri i en slags forkledning à la Brødrene Dahl. Man må selvfølgelig ta til betraktning at Myhre selv påstår at den siste boka ikke handler om henne, selv om hun har latt seg inspirere av sin egen person. Men en ting er sikkert, og det er at *Hver gang du forlater meg*, i likhet med de to foregående

romanene, handler om Myhres sykelige kropps- og selvfiksering, og dermed ender opp som atter en bok som i hovedsak omhandler henne.

5.1.4. Myhres kunst

I en artikkel i Morgenbladet tar litteraturkritikeren Olaf Haagensen for seg hvorfor Myhre skriver slik som hun gjør. Han legger frem hvordan hun ikke er en «forfatter som måler styrke med Litteraturen i en streben etter kunstnerisk transcendens» og hvordan i «hennes forfatterskap er det ingen stjerner på himmelhvelvingen som kan blinke ut andre, mulige verdener» (Haagensen, 2016). Som Haagensen skriver prøver ikke Myhres litteratur å være noe mer enn det den er, og han kommenterer blant annet: «den er bare kaloriangivelsene på en pakke lomper eller fiskegrateng, uten noen form for psykisk gevinst» (Haagensen, 2016).

Haagensen forsøker å sammenligne innledningen i *Evig Søndag* med Hamsuns innledning i *Sult*, hvor Myhre skriver: «Jeg har aldri kunnet fordra minusgrader, men likevel trålet jeg Oslos smågater på kryss og tvers i sprengkulden og ventet på at dagen skulle ta slutt» (Myhre, 2013, s. 5). Allerede i neste setning må han forkaste sammenligningen da Myhre skriver: «Jeg sendte sms til vennene mine om at jeg hadde fått et nervøst sammenbrudd, men dette gjorde jeg som regel hver eneste søndag, så det var ikke lenger noen som så ut til å reagere på det» (Myhre, 2013, s. 5). Som kritikeren påpeker videre har ikke «Sulten i Myhres forfatterskap, og den mentale grensetilstanden som følger med den, [noen] romantiske konnotasjoner. Den er ikke *også* en sult etter ord eller berømmelse» (Haagensen, 2016). Med *Sult* sin sterke posisjon i norsk litteraturhistorie tatt i betraktning, i tillegg til Myhres egen litteraturinteresse, tyder det på at hun lett ville vært i stand til å bygge på denne Hamsun-referansen gjennom boka dersom hun hadde ønsket det. I enkelte kritikeres øyne ville en slik referanse muligens ha løftet kunsten hennes mange hakk, men det er kanskje ikke dette Myhre ønsker.

Et annet eksempel på at Myhre ignorerer bruken av andre kunstreferanser kommer frem litt senere i *Evig Søndag*, der Linnéa sitter på venteværelset hos psykiateren og finner frem en bok fra bokhyllen om tv-serien *Sopranos*: «Tony Sopranos var ikke bare en mafiaboss, han var også en familiemann» (Myhre, 2013, s. 20). Det kan virke som om Myhre har lite kjennskap til *Sopranos* ettersom hun omtaler hovedpersonen i boka som «Tony Sopranos», og ikke «Tony Soprano» (den korrekte betegnelsen på karakteren), men på bloggen sin i April 2011 uttalte hun at Sopranos er hennes favorittserie og at hun til og med har vært på

«Sopranos Tour» i New Jersey i USA med sin daværende kjæreste¹⁸. Bruken av Sopranos-referanser i hennes første roman illustrerer igjen den sterke koblingen mellom det faktiske selvet til Myhre og karakteren hun skriver om i *Evig Søndag*. I likhet med den kritikerroste serien bygges historiene i *Evig søndag* rundt timer hos psykiater. Men der vi i Sopranos' scener fra psykiateren får et variert og komplekst innblikk i Tony Soprano sine tanker, får vi i *Evig søndag* kun servert Linnéas monotone og ensformige perspektiv uten nevneverdig fremgang. Samtidig skriver Myhre (etter å ha tatt ned boka fra hylla og lest en liten linje): «Du sier ikke det, tenker jeg skuffet og smeller igjen boken før jeg skyver den tilbake på plass» (Myhre, 2013, s. 20). Slik kan det tenkes at Myhre ønsker å fortelle at hun har sittet med alle disse større referansene i hånden, men har likevel valgt å la være å trekke dem noe særlig dypere inn i sitt eget verk. Dette kan på den ene siden virke meningsløst, men samtidig kan det også fungere som et kraftig litterært standpunkt. Den mest godtroende kritiker ville kanskje til og med påstått at den pålagte s-en i «Tony Sopranos» kan være plassert der som et stikk til referansejegerne, som avfeier henne som litterært udyktig, om hvor lite hun faktisk bryr seg. Et par sider senere i boka nevner hun nemlig mafiabossen igjen, denne gangen korrekt skrevet: «Tony Soprano» (Myhre, 2013, s. 26). Hun velger også her å ikke trekke i noen særlig dypere tråder mellom de to, annet enn å komme med en bemerkning om at de to pasientene er ulike i sin tilnærming til å være pasient hos psykiater. For der jeg-karakteren i *Evig Søndag* er lukket om sine psykiske problemer ovenfor psykiateren, men åpen til en hel verden, er Tony Soprano til tider svært åpen med psykiateren, men fullstendig lukket ovenfor familie og bekjente. Det kan virke som om Myhre rett og slett ikke gidder å gå i dybden på hva som virkelig feiler henne, hun er bare opptatt med å fortelle alle at det feiler henne noe. Litteraturen hennes kan også fremstå på samme måte; hun er ikke så nøye på om folk virkelig forstår hva hun skriver, så lenge de gir henne oppmerksomhet ved å kjøpe bøkene og gi henne likerklipp. Kanskje er det derfor sant som hun sier, at denne tilsynelatende overfladiske tilnærmingen til litteraturen virkelig får frem hennes psykiske tilstand.

Myhre er som forfatter åpen om eget liv og de mange nedturene hun har hatt, og har nok lagt seg som vane å takle disse nedturene ved å «ikke prøve for hardt». Som et eksempel på dette skriver hun i *Kjære*: «Jeg kan ikke fordra champagne. Champagne er for meg selve symbolet for streberi» (Myhre, 2015, s. 81). Hun virker livredd for å bli oppfattet som en streber. Men likevel har hun en tydelig trang til å fullføre det hun starter på; som hun skriver

¹⁸ Linnéa Myhre (2011, 28. april) > *Dere må passe dere, Alt du vet er feil*. Hentet: 12.11.2016 fra <http://www.linniiie.com/?p=487>

om utgivelsen av *Evig søndag*: «Jeg var så [...] stolt av at jeg – som aldri greier å fullføre noe som helst – greide å fullføre noe som helst» (Myhre, 2015, s. 55). Dette med å skape en følelse av å fullføre noe kan også være med på å forklare noe av hvorfor lengden på selve bøkene Myhre skriver, og kapitlene man finner i de to første, er såpass korte som det de er.

Med bakgrunn i dagens samfunn hvor det florerer av ulike fritidsaktivitetstibud og andre tidkrevende fritidssysler kan en påstå at unge i dag er mer opptatte og opplever en tidsklemme i større grad enn generasjonene før. Av den grunn blir man kanskje også mer opptatt av å fullføre det man holder på med. Ikke nødvendigvis fullføre kun for følelsen av å fullføre, men også ofte for å kunne få begynne på det neste som står på planen. I lys av denne logikken, om man begynner på en stor bok med lange kapitler, vil man sjeldnere få denne følelsen av å være ferdig. Med dagens endeløse underholdningstilbud er konkurransen stor mellom hva man skal sette av tid til å gjøre. Det er lettere å sette av tid til å lese noe som tar fem minutter å lese fra start til slutt enn noe som tar femti minutter, selv om man, med tanke på blogglesing, kanskje ender opp med å lese ti fem-minutter-lange-tekster og bruke akkurat like lang tid som man ville gjort ved å lese noe med lengre tekst. Man vil da få flere såkalte «ferdighetsfølelser» ved å, satt på spissen, velge kvantitet over kvalitet. Kapitlene i bøkene til Myhre tar ikke noe særlig lengre tid å lese enn blogginnleggene, og leseren kan ta opp bøkene hennes, lese i fem minutter og så legge den fra seg med god samvittighet over å ha lest noe ferdig. Hun gir leseren en mulighet til å tenke at de ikke er nødt til å sette av lang tid på å forstå og få med seg tankene hennes. Hun skriver til sin egen generasjon og forstår derfor leserne ut ifra sin egen tankegang om ønsket om noe kort og enkelt som kan ferdiggjøres uten at det skal føles som et altfor høyt hinder å nå over.

Myhre forteller at depresjonen hennes ikke bare fører til at hun slutter å spise, den fører også til at hodet hennes slutter å fungere (Brannfjell, 2013). Som svar til enkelte anmeldere som stiller seg kritiske til betegnelsen *roman* om *Evig søndag* sier Myhre: «Jeg synes det er kjedelig å følge reglene. Derfor er den [*Evig søndag*] monoton, flat og rett frem, akkurat som sykdommen» (Brannfjell, 2013). Myhre skrev *Evig søndag* på et tidspunkt i livet der hun var hardt rammet av psykiske lidelser, og det ville ha skapt et ugunstig misforhold mellom det hun skrev om i boka og det hun opplevde i sitt virkelige liv dersom hun hadde vært i stand til å utbrodere kompliserte, følelsesladde miljøskildringer. Hun bruker et slags surt og følelsesløst språk, som også virker å gjenspeile hennes væremåte i tøffe tider:

Vi føler alle at tilværelsen vår er håpløs fra tid til annen, og min er selvfølgelig ikke noe verre enn andres. Så dette er meningsløst, er det ikke? Å fortelle, beskrive og forklare opp og ned i mente hvorfor

jeg alltid lar meg friste av tanken på å ramle ned på trikkeskinnene rett før trikken kommer [...] Å fortelle om det er bortkastet og overflødig, som alt annet. Men hva skal jeg ellers bruke den på, denne uendelige mengden med tid jeg er tildelt (Myhre, 2013, s. 6).

På denne måten forteller Myhre leseren at hun muligens ikke har så mye fornuftig å si, men at det er nå disse erfaringene hun har gjort seg så langt i livet, og så kan leseren ta det derfra. Som Haagensen skriver i *Morgenbladet* «nedvurderer Myhre konsekvent seg selv som forfatter og tenkende menneske [i romanene]». Et eksempel på dette er når Linnéa skriver i et av brevene til psykiateren sin i *Kjære*: «Akkurat nå sitter jeg på Lorry og prøver å være forfatter» (Myhre, 2015, s. 53). Det kan virke som om hun er redd for å distansere forholdet sitt til leserne, sine som er vant til at hun kun er bloggeren Linnéa. Av den grunn forsøker hun å gi fra seg alt som kan minne om storhet slik at leseren fortsatt skal kunne se på henne som en venninne. Dette står i sterk kontrast til Knausgårds Hitler-sammenligning. Mot slutten av *Evig søndag*, etter å ha kun referert til dagsaktuelle popkulturelle instanser, som sosiale medier, reality-TV og youtube-klipp, noe Haagensen også påpeker, kommer Myhre med to litterære referanser med klare stikk mot hennes litterære overmann. Haagensen skriver:

Først henviser Myhre til den amerikanske forfatteren Don DeLillos roman *White Noise* (1985), som handler om en Hitler-forsker som ikke behersker tysk og som kan leses som en satire over vår kulturs sosialpornografiske interesse for *all things Hitler*. Deretter lar Myhre oss vite at hun leser Bret Easton Ellis' *Lunar Park* (2005), en roman der Ellis selv er hovedpersonen og blir besøkt av sin fars spøkelse. Når man leser Myhres roman opp mot [Knausgård] – der Knausgårds utforskning av sitt eget farsskadde jeg via Hitler står som et stormannsgalt høydepunkt – blir dette et nokså sofistikert *fuck you* til virkelighetslitteraturens fremste mann (Haagensen, 2016).

5.1.5. Litteraturens digitalisering

I *Evig søndag* skriver Linnéa Myhre at det eneste hun gjør er å «brette ut livet mitt på Internett» (Myhre, 2013, s. 162), og i *Kjære* siterer hun Trine Grung: «Sosiale medier er kommet for å bli» (Myhre, 2015, s. 42). Internett går gjennom alle Myhres tre romaner som en systematisk rød tråd. Hun beskriver alt fra å oppdatere sin egen blogg til å oppdatere seg selv med det som har skjedd på Internett siden sist hun tittet innom. I *Evig søndag* skriver Linnéa en mail hvor hun skriver i emnefeltet «hilsen sinnsyk» noe hun angreer på med en gang, men siden hun har trykket på «send», er det for sent å angre (Myhre, 2013, s. 8). Prytz

skriver i *Litteratur i en digital tid* at det er få norske forfattere som refererer til selve utviklingen som skjer med digitaliseringer:

Selv om dagens forfattere skriver innenfor rammene av en digital kultur, og selv om digitaliseringen bringer med seg grunnleggende endringer innenfor både litteraturen og det litterære landskapet i samtiden, er det relativt få norske forfattere som aktivt refererer til eller tematiserer denne utviklingen, eller som henter det metaforiske bildespråket sitt fra de digitale skrive- og leseteknologiene. (Prytz, 2016, s. 28).

Selv om Internett blir stadig omtalt i *Evig søndag* og *Kjære*, blir Internett i enda større grad tematisert i *Hver gang du forlater meg*. I sin tredje utgivelse kommenterer Myhre direkte utviklingen som oppstår når det metaforiske bildespråket fra digitale skrive- og leseteknologier blir tatt med i litteraturen.

I *Hver gang du forlater meg* kan vi lese at hovedpersonen har «opprettet en rekke falske kontoer på både Facebook, Snapchat og Instagram» for å kunne sjekke alt hun ikke kan med sitt ekte navn (Myhre, 2016, s. 101). At telefonen er tidkrevende blir også problematisert: «Så lenge hun la igjen telefon og musikk hjem, kjente hun seg mer eller mindre uforstyrret – på grensen til selvstendig – i det minste for en stund» (Myhre, 2016, s. 86). Smarttelefoner og Internett tar mye tid, og stadig kan man oppleve at folk man tilbringer tid med er mer opptatt av smarttelefonen sin enn å være sosial med personene rundt. Myhre skriver også et språk som er vanskelig å forstå for de som ikke er «inn» i den digitale verden. Et eksempel på det er da hun skriver: «Hun trakk pusten og sendte heller en gif av en katt som snublet og falt i et badebasseng» (Myhre, 2016, s. 129). En «gif» står for «Graphics Interchange Format» og er en måte å komprimere bilder på. Det man i dag omtaler som «gif» er ofte en kort animasjonssekvens på et par sekunder. Da hovedpersonen sender en «gif av en katt som snublet og falt i et badebasseng» referer hun til en minifilm hvor en katt snubler og faller ut i et badebasseng om og om igjen. Forstår man ikke hva en «gif» er, blir hele setningen som er nevnt ovenfor uforståelig.

Myhre tematiserer også de grunnleggende endringene digitaliseringen fører med seg til litteraturen da hovedpersonen i *Hver gang du forlater meg* venter på at sin elskede skal logge seg på chat-funksjonen på Facebook: «Hun ble sittende og stirre på navnet hans i facebookchatten mens maten sank bedagelig i magen, og da hun etter et par timer så det lyse grønt, trykket hun på navnet hans og holdt pusten» (Myhre, 2016, s. 122). Etter at hun sender ham en melding, venter hun på svar: «Noe skjedde i den andre enden, men det tok lang tid, og med ett hadde han trukket seg, visket ut alt. Han skrev på nytt, visket ut alt igjen, ble borte»

(Myhre, 2016, s. 122). Et annet eksempel er da hovedpersonen spør hennes store kjærlighet om han kan møte henne på Skype: «Hun lente seg ut av skjermen og webkameraets rekkevidde så han bare kunne se skulderen hennes [hun] kikket ham inn i internettøynene igjen» og «jeg har så lyst til å ta på deg, sa hun og strakte en finger mot skjermen, pirket ham i ansiktet» (Myhre, 2016, s. 140-141). Ved å se på disse eksemplene fra *Hver gang du forlater meg*, refererer og tematiserer Myhre den digitale utviklingen ved å hente frem det metaforiske bildespråket fra digitale skrive- og leseteknologier i sin tredje utgivelse, akkurat slik som Prytz «savnet» da han skrev *Litteratur i en digital tid*.

5.1.6. Internetts påvirkning

I *Evig søndag* forsøker Myhre underveis å engasjere leserne ved å uttrykke sine følelser og ved å stille retoriske spørsmål. Internett er også et sentralt tema i boka her, og hun legger ikke skjul på at det er media og ulike publiseringsplattformer som har ødelagt henne. Hun får stadig nok av Internett og alle de lykkelige jentene som legger ut bilder av perfekte kaffekopper og som konstant påpeker hvor flotte livene deres er på sosiale medier. Myhre er generelt misfornøyd gjennom hele boka, enten det er på grunn av andre menneskers oppførsel eller sin egen, og hun uttrykker lite optimisme og glede.

Prytz kommenterer at det er «interessant å bemerke hvordan Myhre selv antyder en sammenheng mellom sin egen psykiske helse og den digitale mediekulturen hun er en del av» (Prytz, 2016, s. 201). Internett har en stor påvirkningskraft, både gjennom media og tilbakemeldinger i kommentarfelt på sosiale medier. I *Kjære* kan vi lese at Linnéa «grösser på ryggen av å vite at jenter enda yngre enn [hun] var da [hun] ble syk, nå leser med stor interesse og desperasjon» (Myhre, 2015, s. 33), hvor hun peker på to av Norges største aviser:

Juleflesket har ankommet. I år også. Fire av ti har fått juleflesk, melder VG. Flere har spist seg i hjel. Stappet ned så mye sjokolade at det ikke er godt lenger, utelukkende på grunn av det er jul. Jeg også. Enda så dårlig samvittighet jeg har fått, ned skal sjokoladen og fram skal flesket. Det farlige flesket. Det farlige magefettet, melder Dagbladet. Men nå skal det imidlertid vekk. Sjekk hvordan kvitte seg med alt på bare én uke (Myhre, 2015, s. 31).

Mange ser på nasjonale aviser og magasiner som «sikre kilder» og følger gjerne deres anbefalinger. Dette gjelder også kjente personer i media, og et eksempel på det er personlig trener og kjendistrener Helle Bornstein. I fjor var det stor medieoppmerksomhet rundt Bornstein da hun anbefalte å ikke spise bananer fordi «den har like mange kalorier som 45

gram Stratos» (Lorentzen, 2015). Flere reagerte på Bornsteins påstand, deriblant Linnéa Myhre som la ut et krast Facebook-anlegg rettet mot Bornstein og hennes påstand om å ikke spise banan (Lorentzen, 2015). I *Kjære* skriver Myhre: «det er summen av alle disse artiklene som gjør oss syke, og selv om VG eller Dagbladet høster klikk fra helvete, må de vite at de er skyldige i unge gutter og jenters kommende og evige kamp mot sin egen kropp» (Myhre, 2015, s. 33).

Selv om Internett er en stor del av hverdagen til Myhre og hennes litterære hovedpersoner, skriver hun stadig at hun har fått nok av Internett. Ikke nødvendigvis på grunn av selve Internettet, men på grunn av alle menneskene Internett har sluppet inn: «Menneskene som forstyrrer arbeidet mitt og livet mitt med sine dumme kommentarer og bilder» (Myhre, 2013, s. 22). I *Kjære* skriver Myhre at hun får høre det fra alle de «friske mennene og kvinnene som lurder der ute i kommentarfeltene» (Myhre, 2015, s. 86) hvis hun ikke er tynn nok når hun skal lansere sin andre bok: «Jeg er livredd kommentarfelt. Men jeg leser dem selvfølgelig likevel. Det er en sykdom det også» (Myhre, 2015, s. 86). Personer som skriver negative kommentarer i kommentarfelt i digitale medier har av media fått navnet «net troll». Net troll er de som er utstyrt med en skjerm, et tastatur og nettilgang, og fyller kommentarfelt med hat og fordommer i sosiale medier. I fjor kunne vi se TV2s nettserie, *Haterne*, hvor seks norske kjendiser kom ansikt til ansikt med net troll som hater dem på sosiale medier¹⁹. Samtidig har to av Norges største toppbloggere, Anna Rasmussen og Sophie Elise Isaksen, valgt å stenge kommentarfeltfunksjonen på sin egen blogg på grunn av for mange negative kommentarer fra net trollene. I *Evig søndag* får man tilsyn til en av kommentarene på Myhres blogg: «Gud, så utrente ben du har. Jeg måtte bare si det» (Myhre, 2013, s. 156). Videre kan man lese at hun allerede morgenen etter drar på treningssenteret for å signere en ettårskontrakt.

5.1.7. Tema og budskap

Ved flere anledninger har Myhre uttrykket at hun synes det er flaut å blogge siden de fleste tar blogging for å være «utelukkende svada» (Myrbråten, 2012). Hun ønsket derfor i 2012 å trekke seg bort fra bloggen for å satse kun på forfatterskap, i et forsøk på å bli tatt mer seriøst. Som vi har sett tidligere har bøkene hennes blitt tatt godt imot på grunn av deres innhold og tematikk. Gjennomgående temaer som psykiske lidelser, internettets påvirkningskraft og kroppspress sees på som relevant og viktig i dagens samfunn. Mange sliter med temaene

¹⁹ URL: <http://www.tv2.no/v/971399/>

Myhre tar opp og stadig flere unge «klikker seg syke av blogger» (Ulstein, 2012). I et av brevene i *Kjære* svarer Myhre på en Mail hun har fått fra en bloggleser som skriver: «noen ganger skulle jeg ønske jeg hadde anoreksi» (Myhre, 2015, s. 12). Myhre svarer bloggleseren som kaller seg «Sofia» følgende:

Da jeg tilbake i 2005 i det stille begynte å tukle med maten, var det ikke et valg jeg tok. Man velger seg ikke anoreksi. Det vil være det samme som å velge bort livet. Jeg mener, er du sikker på at du har lyst til å vie alle døgnets tider til å tenke på mat? For det er det anoreksi handler om. ikke om å bli tynn. Du kan ikke bare slutte når du er tynn nok, du blir aldri tynn nok (Myhre, 2015, s. 13).

Her kommer budskapet klart og tydelig frem: Myhre vil belyse temaene så lesere som ikke er syke skal få en dypere forståelse for hvordan det er å være å ha psykiske lidelser, depresjoner og, kanskje mest av alt, spiseforstyrrelser. Som nevnt tidligere har det aldri vært så mange jenter som er misfornøyd med egen kropp enn det er nå. Flere lider av depresjoner og spiseforstyrrelser, og sommeren 2014 kunne vi lese om rekordmange jenter som går på antidepressiva (Knapstad, 2014). Vi lever midt i andres synlige perfektjon, og gjennom sosiale medier kan vi konstant sammenligne oss med hverandre og få direkte tilbakemeldinger på oss selv. *Evig søndag*, *Kjære* og *Hver gang du forlater meg* er alt annet enn et glansbilde, og er et ærlig innblikk i hvordan man tenker med psykiske lidelser og spiseforstyrrelse over en periode på et års tid. I Myhres romaner skriver hun om hvor vanskelig de enkleste ting kan være. Selv om mye av det Myhre tematiserer i sine romaner fremstår som absurd for friske mennesker, gir de overbevisende og sterke beskrivelsene en følelse av at temaet Myhre skriver om er ekstremt relevant og viktig å vite om.

5.2. Selvet

5.2.1. Emosjonell realisme

Da Myhre debuterte som forfatter var hun en av Norges mest kjente og omtalte bloggere. Hun hadde over sytti tusen ukentlige lesere på bloggen, prydet forsider av aviser, nettsider og magasiner, ble kåret til Norges mest sexy kvinne, og i 2011 vant hun prisen for årets beste blogg under Vixen Blog Awards og Costume Awards. Samme år ble hun også kjent gjennom P3-serien *La Linnéa Leve* for de som ikke allerede hadde kjennskap til henne fra bloggen. Dermed hadde bloggleserne og TV-seerne enda et innblikk i de psykiske problemene Myhre slet med. Til tross for medieoppmerksomheten og sykdommen blir Myhre oppfattet som en

helt vanlig person, akkurat som «du og jeg». Hun forsøker ikke å gjøre seg større enn leserne sine, og da hun debuterte som forfatter ble hun nok av mange ikke sett på som en profesjonell forfatter, men fortsatt bare vennen deres, Linnéa Myhre: Linnéa Myhre, som har de samme hverdagslige problemene som dem selv og som nå bare har forsøkt å samle tankene sine i en dagbok og la dem som vil få lese. Dette er et selvbilde Myhre tydelig ønsker å få frem til leserne sine. I *Kjære* skriver hun følgende til psykiateren sin: «Akkurat nå sitter jeg på Lorry og prøver å være forfatter» (Myhre, 2015, s. 53). Slik kan man sammenligne begrepet emosjonell realisme, som Aslama og Panti introduserer til reality-programmer, opp mot litteraturkunsten Myhre bedriver. På lik linje som man plasserer en vanlig person, som verken er bonde eller skuespiller, i et reality-program som *Farmen*, er også Myhre, for veldig mange, en vanlig person som spiller rollen som forfatter. Og man kan ikke se bort ifra det er derfor bøkene er blitt tatt så godt i mot av leserne som det de har blitt.

5.2.2. Selvet i romanen kontra selvet i bloggen

Det siste blogginnlegget er en begynnelse på et nytt kapittel i Myhres karriere hvor hun skriver: «Takk for all tiden jeg har fått bruke på dere. Og en spesiell takk til alle som har lest avslutningen *Evig søndag*, som jeg har valgt å kalle en roman (go fuck yourself, bokanmeldere). Og aller sist: Takk for meg»²⁰. Som man får inntrykk av fra Myhres stikk til bokanmeldere i kommentaren ovenfor, ble valget av sjangernavn grundig diskutert etter at Myhre publiserte *Evig Søndag*. De fleste som leste boka, også Myhre selv, så på den som en forlengelse av bloggen, hvor samme tematikk ble tatt opp. Mange undret seg derfor over hvorfor hun valgte å kalle dette for en roman, og ikke for eksempel et memoar, for var ikke det man hadde lest på bloggen virkelige tanker om virkelige hendelser? Og dersom boka var en forlengelse av bloggen, ville ikke da også denne bestå av virkelige tanker om virkelige hendelser? Så hvorfor da kalle den en roman? Av den grunn ville nok mange lese debuten og Myhres andre roman som en form for skildrende sakprosa.

I et intervju med Charlotte Myrbråten i *Dagsavisen* forteller Myhre at debutromanen er: «først og fremst skrevet [...] til leserne [...] som en avslutning på bloggen» (Myrbråten, 2012). Dette støtter opp under tankene som leserne og litteraturkritikerne gjorde seg, om at boka var en forlengelse av bloggen, og at det fortsatt var den samme Linnéa som snakket til dem. Da boka fikk sjangernavnet roman ble det dermed vanskelig for mange å forstå hvem

²⁰ Linnéa Myhre (2012, 23. oktober). *Det siste blogginnlegget, Alt du vet er feil*. Hentet: 05.02.2016 fra <http://www.linniiie.com/?p=1653>

Linnéa Myhre virkelig var. Var ikke erfaringene hun hadde fortalt om i bloggen ekte? Var Linnéa i papirformat en annen person enn den digitale Linnéa? Eller var alt fortsatt ekte, men at Myhre kanskje følte hun ville bli tatt mer seriøst dersom hun kunne kalle seg forfatter av skjønnlitteratur, til tross for at boka litterært sett like gjerne kunne bli kategorisert som fortellende sakprosa. Rettberg påpeker: «We generally assume that blogs are reasonably accurate representations of the blogger's life, but of course, blogs can be entirely fictional» (Rettberg, 2014, s. 129). Slik kan det oppstå misforståelser mellom skribent og leser i forhold til hva som er autentisk og hva som er fiktivt. Dersom misforståelsene blir store nok kan en skribent fort miste troverdighet, og i forhold til Myhre, som i stor grad bygger sitt leserforhold på troverdighet, kan misforståelser få konsekvenser.

5.2.3. Troverdighet

Mens flere av brevene i *Kjære* er skrevet med en type humor og sarkasme som leserne lett kan kjenne igjen fra bloggen, og som fremstår mer som kåseri enn seriøse brev, bærer andre brev preg av en noe mer alvorlig undertone. Et av de mer seriøse brevene er brevet som er adressert til *pappa*. Her stiller Myhre blant annet spørsmål om hun er alkoholiker fordi hun drikker et glass Prosecco (Myhre, 2015, s. 91). Det kan virke som om Myhre er på en konstant søken etter medlidenhet og empatisk oppmerksomhet, noe hun heller ikke legger skjul på, og hun er på ingen måte redd for å rope «ulv, ulv». I tillegg til at hun har lagt mye av skylden på hvorfor hun er som hun er på Internett, kan det virke som om hun i dette brevet vil få frem at ønsket hun har, om å hele tiden bli sett, også kan ha mye med savnet av en tilstedeværende far å gjøre.

Et annet brev som er skrevet med en alvorlig undertone er brevet som er adressert til redaktøren i bladet MANN, *Knut Christian Moeng*, som trolig har fått mye medieoppmerksomhet i ettertid av utgivelsen av *Kjære*. Etter å ha blitt kåret til «Norges mest sexy kvinne» i 2011 av bladets lesere, skulle Myhre stille som deres coverpike. «Klart jeg ville være Norges mest sexy kvinne, herregud. Jeg ville jo bli sett», skriver Myhre i brevet til Moeng (Myhre, 2015, s. 78). Etter å ha kommet til enighet om hvordan forsidebildet skulle være, beskriver Myhre en helt annen situasjon da selve fotoshooten tok plass. Myhre forteller om fotografen som var hyret inn til oppdraget som mente at det ble problematisk å gjøre slik hun hadde tenkt fordi «Det ble for mye Linnéa. [Hun] måtte ikke være mye Linnéa. [Hun] måtte være sexy» (Myhre, 2015, s. 80). Myhre forteller videre at hun klandrer ikke redaktøren for å kåre henne til Norges mest sexy kvinne mens hun var alvorlig syk av depresjoner og

spiseforstyrrelser, hun klandrer han bare for å være «uetisk og ond» (Myhre, 2015, s. 83). Brevet til Moeng, som er et kraftig personangrep, er et godt eksempel på hvorfor det at Myhre kaller boka for en roman kan være problematisk. Selv om brevet til Moeng er alvorlig og setter ting i perspektiv hvor en person som lider av spiseforstyrrelser blir kåret til Norges mest sexy kvinne, kan man stille spørsmål hva som faktisk stemmer med virkeligheten. Ved at Myhre kaller boka for en roman, risikerer hun å miste troverdighet i forhold til episoder som dette. For vi må ikke glemme at også denne boka – i likhet med hennes første – er oppført under sjangeren roman, som kjennetegnes av en betydelig faktor: fiksjon. Under et intervju med Daniel Eriksen i NRK sier Myhre at selv om hun har tatt i utgangspunkt store deler av egne erfaringer har hun tatt seg frihet rundt de andre personene hun skriver om (Eriksen, 2014).

I brevet til Finn kan man lese: «Aller best er det om du ikke leser det, det er jo egentlig ikke til deg. Jeg vet ikke hvem det er til. Jeg vil jo egentlig bare snakke med noen. Til noen» (Myhre, 2015, s. 61). Og i brevet til tante Margit skriver Myhre: «For det er absolutt ikke et alternativ å sende brevene til disse menneskene personlig, da tror de sikkert bare at de er skrevet til dem – og de vil sikkert ta det personlig og svare. Jeg skriver jo ikke for å få svar – hvis noen av dem jeg har skrevet til, svarer, kommer jeg ikke til å åpne konvolutten» (Myhre, 2015, s. 128). Myhre sier altså her at hovedpoenget med brevene ikke er å nå ut til de påskrevne mottakerne, men kanskje heller å fungere som biter i et større personlighetsbilde som hun ønsker å få frem til den generelle leseren.

5.2.4. Digital personlighet

Sosiale medier eksploderte for et tiår tilbake og har økt i popularitet, samtidig som flere baksider med de ulike publikasjonsplattformene på Internett har blitt påpekt. En av dem som belyser en bakside med sosiale medier er en tenåringsjente fra Australia som har flere hundre tusen følgere på Instagram. Nylig gikk hun fra å fremstille seg selv som selvsikker og lykkelig, til å beskrive sannheten bak hvert bilde hun tidligere hadde lagt ut, samtidig som hun fortalte hva hun tjente per bilde (Hunt, 2015). I fjor kunne man også lese at Norges største blogger, Caroline Berg Eriksen, hadde retusjert flere av bildene på bloggen sin, som bærer samme navn som bloggeren selv. Det ble også påpekt at ektemannen Lars Kristian Eriksen hadde lagt igjen flere falske kommentarer om klær, helse og fritid i konas kommentarfelt (Forsang, 2015). Dette illustrerer hvordan Internett gir mulighet til å drive selvframstilling hvor individet kan portrettere seg selv og forme sitt eget jeg, det som Prytz

kaller en digital personlighet. Den digitale personligheten er med på å merkevarebygge navnet til hvert enkeltindivid, og man kan ikke se bort ifra at det er takket være bloggen til Myhre at hun er kommet der hun er i dag som en suksessrik forfatter av tre romaner. I et intervju med Camilla Berg Hansen i Dagbladet sier Myhre følgende om *Evig søndag*:

Den er selvbiografisk i den forstand at den handler om Linnéa fra Molde med undulat og depresjoner i Oslo, men samtidig har jeg tatt meg friheten til å gjøre det samme som på bloggen. Jeg forteller kun fra ett aspekt i livet, og jeg overdriver eller underdriver når det passer meg (Hansen, 2012).

Av den grunn kan Myhres tekster, både blogg og romaner, leses under en viss dobbeltkontrakt som går ut på at hun overdriver og tøyer sannheten, men baserer skriftlige episoder på virkelige hendelser. I intervjuet med Brannfjell forteller Myhre at hun sluttet å være bare Linnéa da hun startet å blogge som 15-åring. Myhre beskriver sykdommen med at man mister seg selv og blir sykdommen sin, og hun forteller at man slutter ikke bare å spise men hodet slutter også å fungere. Slik vil Myhre karakterisere spiseforstyrrelsen som en «dobbelt personlighet: én som vil deg så vel, og én som vil ødelegge deg» (Brannfjell, 2013). I det ene øyeblikket er det klart og tydelig hva som er rett og galt for den som er spiseforstyrret, og man kjenner en genuin lyst til å bli frisk, mens i det neste øyeblikket er innsikten glemt og borte. I *Kjære* skriver Myhre at årsaken for suksessen bak hennes første roman var fordi bildet av henne som tynn stemte overens med historien hun fortalte om den anorektiske jenta:

Forrige bok ble jo bare en suksess fordi jeg var tynn. Den handlet om anoreksi, og jeg var tynn, så da måtte det jo være sant, det som sto der. Folk elsker ting som er sant, så lenge bildene stemmer overens med historien. Hadde jeg vært tjukk, ville jeg blitt sett på som en bedrager. Det ville ha blitt for vanskelig for folk å forstå. Folk forstår ingenting (Myhre, 2015, s. 86).

Til tross for at Myhre har kalt *Evig søndag* roman, følte hun at hun måtte være tynn i forbindelse med utgivelsen for at boka skulle virke mer troverdig: «for folk kan jo ikke ha spiseforstyrrelser hvis de ikke er tynne som stankelbein, og da kan de ikke skrive en bok om at de har det» (Myhre, 2015, s. 86). I brevet som er adressert til redaktøren i *Kjære* unnskylder Linnéa seg for at hun ikke kan bli like tynn nå som hennes andre bok skal publiseres. Hun forsvarer det med at hun skal være med på *Skal vi danse* og må derfor beholde kropp og fysikk for å klare å gjennomføre danseprogrammet. Likevel får man et inntrykk av at Myhre finner det vanskelig å skille sin digitale personlighet med sitt virkelige jeg. I *Evig søndag* skriver hun følgende:

Jeg har vært på TV. Og på TV hadde jeg glemt meg selv hjemme, og dermed ble jeg tvunget til å spille den Linnéa jeg trodde jeg var på Internett. Verken publikum eller jeg hadde møtt denne Internett-personligheten før, og det ble klart for både andre og meg at vedkommende heller ikke hørte hjemme noen andre steder enn på nettet. Men da var det allerede for sent, og jeg antok at mine Internett-venner nå ville slette meg som venn, og at jeg kom til å bli gjort narr av til evig tid. I virkeligheten var det ingen andre enn jeg selv som brydde seg. Man kunne bare få inntrykk av det i kommentarfeltet mitt (Myhre, 2013, s. 36-37).

Prytz stiller spørsmål om Myhres valg av romansjanger til *Evig søndag* kan være «et signal til leserne om at man ikke må forveksle den virkelige Linnéa med bloggeren Linnéa eller med romanpersonen Linnéa» (Prytz, 2013, s. 61). Ved at Linnéa sår tvil om hvem hun er på TV og blir dermed «tvunget til å spille den Linnéa jeg trodde jeg var på Internett» kan dette besvare Prytz' spørsmål om hvorfor Myhre velger å beskrive *Evig søndag* som en roman. Samtidig styrker dette også Rettbergs påstand om at blogger kan være fiktive, og mer konkret at Myhres blogg er helt- eller delvis fiktiv. I et intervju med Thomas Halseth i VG stiller Myhre selv spørsmål om hvem hovedpersonen egentlig er i *Evig søndag*: «[den] forteller om en prosess – en ett år lang prosess hos en psykiater, hvor man følger en mer eller mindre deprimert, spiseforstyrret og dum jente. Jeg er ganske sikker på at hun er meg» (Talseth, 2012).

5.2.5. Speilbildet

De fotografiske bildene har også spilt en sentral rolle i Myhres blogg da innleggene har bestått av en blanding mellom tekst og bilder. Prytz påpeker at en blogg dreier seg om et *multimodalt medium* hvor bildene spiller en sentral rolle i de fleste blogger da de har en stor betydning for hvordan man forstår bloggen på (Prytz, 2013, s. 61). Slik teknologien har utviklet seg har de fleste smarttelefoner kamera. Rettberg kommenterer: «As the cameras in our smartphones have improved drastically, we're also seeing that photographs are becoming increasingly important in social media and blogs» (Rettberg, 2014, s. 15). Slik bidrar smarttelefoner og sosiale medier til at bilder og selvbilde spiller en sentral rolle også i de fleste individers hverdag. I *Kjære* kan vi blant annet lese om da Linnéa begrunner årsaken til hvorfor hun må bli bedre på mellommenneskelige relasjoner og å tenke positive tanker om livet og fremtiden: «sånn at maten og det jævlig selvbildet kommer i bakgrunnen» (Myhre, 2015, s. 57). Selvfremstillingen til hovedpersonen i Myhres romaner veksler mellom å

overfokusere på seg selv samtidig som det er tydelig at hun innehar en selvforakt som både kommer til uttrykk gjennom tekst og bilder. Sykdommens diamentrale fundament illustreres slik godt gjennom Myhres kontraster.

Journalist og forfatter Oda Faremo Lindholm skriver at det er vanskelig å ha i bakhodet at folk både pynter og retusjerer på bilder og livene sine på sosiale medier: «Man får et skjevt inntrykk av virkeligheten» (Gunnensen, Lundgaard & Agerup, 2016). Sosiale medier har på mange måter en bestemt mal man må passe inn i; i likhet med andre sosiale medier, kan man på den populære mobilappen Snapchat redigere ansiktet ved å velge ulike filtre som gjør deg tynnere, gir deg renere hud, finere overflate og smalere nese. Lindholm forteller TV2 at man «lager glansbildeversjoner av seg selv» (Gunnensen, Lundgaard & Agerup, 2016). I Myhres litteratur trekker hun bevisst (eller ubevisst) inn det metaforiske bildespråket fra digitale omgivelser.

Bilderefleksjonen spiller størst rolle i *Evig søndag* hvor Linnéa starter hver morgen med å ta bilde av seg selv i samme positur og vinkel for å analysere kroppens forfatning: «Jeg legger nye bilder ved siden av hverandre og måler med øynene. Neste bilde, neste posisjon. Jeg observerer magen som trekkes inn og hoftebena som buler ut» (Myhre, 2013, s. 16). Linnéa må analysere bildene side om side for å se om det har skjedd en forandring siden forrige bilde ble tatt. Denne beskrivelsen synliggjør hvor syk Linnéa er, noe Myhre vil oppnå med debutromanen. Samtidig kan man ikke se bort ifra at Myhre også viser hva sosiale medier med ulike filtre gjør, hvor vi kan endre fra filter til filter for å få best resultat av bildet dersom man ikke er fornøyd med det opprinnelige.

Speilrefleksjonen av Myhres hovedpersoner spiller en sentral rolle i alle romanene. I *Evig søndag* kan man blant annet lese da Linnéa får øye på seg selv i et butikkvindu: «Jeg får øye på mitt eget selvbilde i et av butikkvinduene, hvor blikket mitt registrerer at bena stikker ut fra brystkassen» (Myhre, 2013, s. 187). I *Kjære* trener Linnéa på et treningssenter mens hun observerer seg selv i speilet: «Med vektskiver og stepkasse under armene stilte jeg meg foran speilet og så på kyllinglårene mine med et litt brydd blikk» (Myhre, 2015, s. 88). Og i *Hver gang du forlater meg* møter hovedpersonen sitt eget speilbilde: «Hun gikk sakte bortover korridoren mot heisen og møtte sitt egen speilbilde idet hun trykket på knappen»; beina ser «tjukke og stutte ut» og frakken henger over henne som en «sekk» (Myhre, 2016, s. 177). I beskrivelsene nevnt ovenfor fokuserer hovedpersonen kun på det negative i sitt eget speilbilde og er aldri fornøyd med det hun ser.

Mens Linnéa i *Evig søndag* starter dagen med å ta bilde av seg selv, starter hovedpersonen i *Hver gang du forlater meg* dagen med å stille seg foran speilet for å analysere sin egen kropp:

Hun dro av seg dynen og stilte seg opp foran speilet. Kroppen var oppblåst og pløsete, ansiktet hovent. Det vanlige. Det var på tide, sa hun til seg selv, presset den lille magen under navlen innover med flat hånd. Hun visste godt at lykke kom innenfra, men ettersom hun åpenbart ikke kunne finne den der, måtte hun skape den fra utsiden (Myhre, 2016, s. 73).

Selv om hovedpersonen sier hun vet at lykke kommer innenfra, mener hun likevel hun blir lykkelig først når hun får det speilbildet hun ønsker seg. Også her får Myhre frem hvordan en spiseforstyrret tenker. I intervjuet med Minerva (2013) sier Myhre at det som skiller spiseforstyrrelser fra annen psykisk sykdom er at de med spiseforstyrrelser ikke ønsker å bli friske i motsetning til de med depresjon som ønsker å bli glade igjen. Identiteten og sykdommen er således sterkere knyttet sammen når man har spiseforstyrrelser (Brannfjell, 2013).

6. Konklusjon

I denne masteroppgaven har jeg undersøkt hvordan sosiale medier påvirker og endrer vår tids litteratur. Dette har jeg gjort ved å drøfte og diskutere blogger og forfatter Linnéa Myhres forfatterskap. Med bakgrunn i forfatterskapet hennes i kombinasjon med litteraturteori, bokanmeldelser og lesetrender blant unge, har jeg dannet meg et inntrykk av hvordan den populære ungdomslitteraturen forandrer seg: Språket som benyttes er enkelt og kynisk, innholdet er selvsentrert og overfladisk, og fremtreden av digitale personligheter kan gjøre det vanskeligere å forstå sammenhengen mellom forfatter, den litterære hovedpersonen og det digitale «jeget». I tillegg til disse bemerkningene kan det også virke som om lengde har en stor betydning; litteraturen tar etter de sosiale mediernes komprimerte form. Bøkene i seg selv er korte, kapitlene er korte, setningene er korte, og scenene er korte. Disse antydningene gjelder selvsagt ikke for den litterære populærkultur i sin helhet, men på grunn av Myhres populære profil er det likevel interessante å merke seg disse litterære kvalitetene, med tanke på hva man kan forvente seg av nyere ungdommelig samtidslitteratur.

Selv om den trykte boka fremdeles blir sett på som det viktigste litterære mediet for underholdning og tilegnelse av kunnskap, er det helt tydelig at dagens digitale omgivelser påvirker litteraturen. Derfor er det interessant å se nærmere på hvilken retning litteraturen beveger seg i forhold til å tilpasse seg den digitale kulturen. En betydelig litterær trend man kan bemerke seg er at flere bloggere og andre profilerte deltakere på sosiale medier debutterer som forfattere, med hell. Bloggere med høye lesertall blir av flere forlag sett på som sikre salgskort, nær sagt uavhengig av kvaliteten på utgivelsen. Forlagene kan budsjettere med høye salgstall basert på det eksisterende forholdet mellom blogger og leser, og er dermed ikke like avhengige av gode litteraturkritikker for å generere salg. Myhre er et godt eksempel på dette, og er en av mange som har remediert fra blogg til bok med stor salgssuksess. Det at flere bloggere debutterer som forfattere med gode salgstall, uten nevneverdige gode kritikker å vise til, gjør denne remedieringen til et viktig aspekt av den litterære endringen i ungdommelig populærkultur. Dette er spesielt viktig med tanke på hvordan språket som kjennetegner de sosiale mediene dermed får større innpass i den trykte litteraturen.

Da Myhre debuterte som forfatter i 2012 hadde hun allerede en stor leserskare med seg fra bloggmediet. Hun dedikerte boka til sine blogglesere og sa at *Evig søndag* kunne sees som et siste blogginnlegg, da hun hadde bestemt seg for å avslutte bloggen. Som jeg har vist i resepsjonskapet var det mange kritikere som mente at *Evig søndag* og *Kjære* bærer preg av at Myhre tidligere har vært blogger. Oppsettet i bøkene kunne ligne på bloggformatet da

sider, kapitler og setninger er korte, kjappe og konsise. Samtidig var det andre som kritiserte Myhre, særlig for hennes monotone og repeterende språk med kronologiske hopp, hvor hun i hovedsak bare skrev om seg selv. Myhre forsvarte kritikken med å uttale at hun gjorde bevisste valg av virkemidler da disse fremhever hvordan en deprimert og spiseforstyrret person tenker og opptrer i dagens samfunn.

Myhre viste gjennom suksessen fra sine første bøker at hun ikke trengte å ta i bruk anerkjente litterære referanser eller følge de vanlige «reglene» for å bygge opp en karriere i litteraturverdenen. Til tross for suksessen valgte hun likevel og ta kritikken til etterretning i sin siste bok. Hvor stort hell de nye tilpasningene til litteraturkritikerne har hatt i hennes siste bok er usikkert, og man kan spekulere i hvorvidt hun heller bør holde seg til sin egen stil med nettopp det monotone og bloggglignende språket som leserne hennes har lært seg å sette så stor pris på.

Myhre er et godt eksempel på hvordan selvet står sentralt i de sosiale mediene. Gjennom redigering og selektering kan man skape et «selv» som grenser til fiksjon. Dette digitale «jeget» har mange likhetstrekk med den klassiske hovedkarakteren i en roman eller en film, og på mange måter er man i dagens digitale samfunn sin egen manusforfatter, regissør og aktør; Linnéa Myhre er forfatteren og hovedpersonen, hun er spiseforstyrrelsen og hun er kjendisen. Og man kan spørre seg om den identiteten hun skaper for seg selv blir til en slags selvoppfyllende profeti. Myhre sier selv at hun har tilpasset sin digitale personlighet etter ønske fra leserne (Myhre, 2015, s. 137), samtidig som hun også føler et behov for å tilpasse sin virkelige personlighet til romanpersonen for at ikke sykdommen skal miste troverdighet (Myhre, 2015, s. 86). Slik glir de ulike personlighetene om hverandre.

Språklig sett tvinges leseren, i møte med Myhres romaner, til å stille spørsmål om hvorvidt hun gjør bevisste valg i forhold til språk og bilder. Dette kommer frem av den delte resepsjonen, og dersom man tar hennes skriftlige oppvekst i sosiale medier til ettertanke kan det være fristende å påstå at ikke alt hun skriver er like gjennomtenkt. Dette kan sies med bakgrunn i at Myhres litteratur dreier seg i stor grad om å uttrykke følelser som dukker opp akkurat der og da, slik som det ofte er i sosiale medier, med kort vei fra tanker til ord. Det kan virke som om Myhre skriver slik som mange unge i dag gjør i en «chat», hvor man sender av gårde det man har skrevet etter et par ord eller noen få setninger, uten å ha lest så nøye igjennom det man har skrevet. På denne måten kan man si at i Myhres forfatterskap formes og fremstilles tankene på en nærmere måte enn i det man forbinder med den klassiske romanen, hvor språket liksom maler et bilde av forfatterens prosesserte tanker med presise formuleringer. Man kan da velge å gi Myhre kritikk for å ikke tilfredsstille de tradisjonelle,

kunstneriske kravene som kjennetegner god litteratur, eller man kan gi henne honnør for å være forut og «i tiden».

Jeg startet denne oppgaven med en problemstilling som spurte etter hvilken utveksling vi finner mellom selvfremstilling i sosiale medier og romankunst i Myhres litteratur. I løpet av oppgaven har jeg vist at denne utvekslingen skjer på flere nivåer: fra form og innhold, til publisering og resepsjon. Det litterære feltet er i endring, der sosiale medier, digitale omgivelser og blogging er sentrale begreper for å forstå det nye litterære kretsløpet. Med andre ord kan vi si at Linnéa Myhre er et godt eksempel på hvordan hele det litterære feltet påvirkes av sosiale medier. Ved å kalle alle sine tre litterære verk for romaner presser hun ikke bare grensene for hva som kan kalles roman, men også grensene for hva som kan kalles virkelighet i den digitale litteraturen.

Litteraturliste

- Aalen, I. (2015, 24. mars). *Sosiale medier*. Store Norske Leksikon. Hentet: 05.02.2016, fra https://snl.no/sosiale_medier
- Aslama, M. & Pantti, M. (2006). *Reality TV, emotions and eauthenticity*. Hentet: 22.02.2016, fra http://www.ssoar.info/ssoar/bitstream/handle/document/22680/ssoar-eurjcultstud-2006-2-aslama_et_al-talking_alone.pdf?sequence=1
- Aasmundsen, N. (2016, 16. oktober). *Linnéa Myhre (26) om sin nye bok: - Tilfeldig at det ligner på Sondre Lerche*. TV 2. Hentet: 17.10.16, fra <http://www.tv2.no/a/8593980/>
- Behrendt, Poul (2006). *Dobbelkontrakten – En æstetisk nydannelse*. Gyldendal
- Borge, A. (2014, 08. november). *Brev til oss*. Klassekampen. Hentet: 17.02.2016, fra <http://web.retrieverinfo.com/services/archive/displayDocument?documentId=05501020141108178224&serviceId=2>
- Brannfjell, J. E. (2013, 29. januar). *Sykdommen er ens identitet*. Minerva. Hentet 12.02.2016, fra <https://www.minervanett.no/sykdommen-er-ens-identitet/>
- Denby, D. (2016, 23. februar). *Do Teens Read Seriously Anymore?* The New Yorker. Hentet 20.04.2016, fra <http://www.newyorker.com/culture/cultural-comment/books-smell-like-old-people-the-decline-of-teen-reading>
- Eriksen, D. (2014, 23. oktober). – *Jeg må snart skrive om noen andre*. NRK Kultur og underholdning. Hentet: 13.02.2016, fra https://www.nrk.no/kultur/linnea-myhre_-_jeg-ma-snart-skrive-om-noen-andre-1.12002899
- Espevik, T. (2016, 25. november). *Blir ikke kjøpt inn til bibliotekene*. NRK Kultur og underholdning. Hentet 26.11.2016, fra <https://www.nrk.no/kultur/bok/blir-ikke-kjopt-inn-til-bibliotekene-1.13243453>
- Forsang, J. (2015, 16. januar). *Bak fasaden*. Dagens Næringsliv. Hentet 16.10.2016, fra <http://www.dn.no/magasinet/2015/01/16/2102/Intervjuet/bak-fasaden>
- Fuglehaug, R. (2016, 22. oktober). *De nye historiefortellerne*. Dagens Næringsliv
- Fuglehaug, W. (2013, 24. januar). – *Rosabloggere kan tjene 100.000 kroner i måneden*. Aftenposten. Hentet: 16.10.2016, fra <http://www.aftenposten.no/norge/--Rosabloggere-kan-tjene-100000-kroner-i-maneden-130925b.html>
- Gerhardsen, A. (2014). *En kulturell tragedie*. Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 51, nr. 7, side 576-582
- Gunnarsen, A. T., Lundgaard, M. & Agerup, R. (2016, 08. juni) Slik gjør Snapchat deg «penere»: - Direkte skadelig for ungdom. Hentet: 14.10.2016, fra <http://www.tv2.no/a/8369612/>
- Haagensen, O. (2016, 21. – 27. oktober). *I skyggen av menn i brunst*. Morgenbladet
- Hansen, C. B. (2012, 03. august). *Moldes lille datter*. Dagbladet. Hentet: 05.02.2016, Fra http://www.dagbladet.no/2012/08/03/magasinet/pa_tomannshand/linnea_myhre/22802266/
- Henriksen, V. (2016, 21. september). *Boksuksess for Linnéa*. Romsdals Budstikke. Hentet: 02.10.2016, fra <http://www.rbnett.no/kultur/2016/09/21/Boksuksess-for-Linn%C3%A9a-13445701.ece>
- Hunt, E. (2015, 03. november). *Essena O'Neill quits Instagram claiming social media 'is not*

- real life*'. The Guardian. Hentet: 17.02.2016, fra <https://www.theguardian.com/media/2015/nov/03/instagram-star-essena-oneill-quits-2d-life-to-reveal-true-story-behind-images>
- Isaksen, K. (2012, 15. august). *Bokanmeldelse Linnéa Myhres debutbok: «Sårbar & besserwizzer»*. VG. Hentet: 05.02.2016, fra <http://www.vg.no/rampelys/bok/bokanmeldelse-linnea-myhres-debutbok-saarbar-amp-besserwizzer/a/10067553/>
- Kleve, M. L. (2010, 08. november). *Blogger om voldtekt og psykiatriske innleggelser*. Dagbladet. Hentet: 11.11.2016, fra http://www.dagbladet.no/2010/11/08/kultur/litteratur/bok/ida_jackson/blogg/14160769
- Knapstad, M. L. (2014, 31. oktober [25.10.14]). *Linnéa Myhre: «Det går til helvete. Vi kommer til å trenge flere psykologer, i hvert fall»*. Aftenposten. Hentet: 05.02.2016, fra http://www.aftenposten.no/kultur/Linna-Myhre-Det-gar-til-helvete-Vi-kommer-til-a-trenge-flere-psykologer_-i-hvert-fall-69854b.html
- Kristoffersen, M. J. (2010, 15. november). «Sinnablogger» Myhre: - *Spiseforstyrrelse er en lidelse, ikke en livsstil*. TV2. Hentet: 15.06.2015, fra: <http://www.tv2.no/a/3341854>
- Kritikerlaget (2016, 03. mars). *Årets litteraturkritiker 2016*. Kritikerlaget. Hentet: 18.11.2016, fra <http://kritikerlaget.no/saker/%C3%A5rets-litteraturkritiker-2016>
- Krøger, C. (2016, 18. september). *Linnea Myhre er begavet og velformulert, men litt ensporet*. Dagbladet. Hentet: 28.10.2016, fra <http://www.dagbladet.no/kultur/linnea-myhre-er-begavet-og-velformulert-men-litt-ensporet/62990577>
- Lenemark, C. (2007). *Författaren online – Bloggen som performativ plattform för självframställning*. Hentet: 12.02.2016, fra <http://ojs.ub.gu.se/ojs/index.php/tfl/article/view/98/101>
- Lorentzen, S. S. (2015, 23. november). *Tone Damlis personlige trener: - Ikke spis banan*. TV2. Hentet: 10.11.2016, fra: <http://www.tv2.no/a/7687246/>
- Lothe, J, Refsum, C. & Solberg, U. (2007). *Litteraturvitenskapelig leksikon*. 2. utg. Oslo: Gyldendal ASA
- Myhre, L. (2008-2016). *Alt du vet er feil*. <http://www.linniiie.com/>
- Myhre, L. (2013 [2012]). *Evig søndag*. 2. utg. Oslo: Tiden Norsk Forlag
- Myhre, L. (2015 [2014]) *Kjære*. 2. utg. Oslo: Tiden Norsk Forlag
- Myhre, L. (2016). *Hver gang du forlater meg*. 1. utg. Oslo: Tiden Norsk Forlag
- Nilsen, M. N. (2014, 23. oktober). *Bokanmeldelse: Linnéa Myhre: «Kjære»*. VG. Hentet: 05.02.2016, fra <http://www.vg.no/rampelys/bok/bokanmeldelser/bokanmeldelse-linnea-myhre-kjaere/a/23321272/>
- Norheim, M. (2012, 16. september). – *Sterk tilstandsrapport*. NRK. Hentet 05.02.2016, fra <http://www.nrk.no/kultur/bok/evig-sondag-1.8283725>
- Olsen, M. N. (2012, 24. august). *I tykt og tynt*. Morgenbladet. Hentet: 22.02.2016, fra <http://web.retriever-info.com/services/archive/displayDocument?documentId=0551262012082414389591&serviceId=2>
- Olsen, P. G. (2014, 09. november). *Linnéa Myhre har lite å melde denne gangen*.

- Aftenposten. Hentet: 05.02.2016, fra <http://www.aftenposten.no/kultur/Linna-Myhre-har-lite-a-melde-denngangen-74848b.html>
- Prytz, Ø. (2016). *Litteratur i en digital tid*. Oslo: Spartacus Forlag AS
- Prytz, Ø. (2013). *Litteratur i digitale omgivelser*. Oslo: Norsk Kulturråd
- Rettberg, Jill Walker (2014 [2008]). *Blogging – Digital media and society series*. 2nd edition. UK: Polity Press
- Riise, I. L. (2012, 03. desember). *Linnéa får Tabuprisen 2012*. NRK. Hentet 05.02.2016, fra <https://www.nrk.no/mr/linnea-far-tabuprisen-2012-1.9231050>
- Sandve, G. E. S. (2014, 25. oktober). *Kjære meg, meg selv og jeg*. Dagsavisen. Hentet: 05.02.2016, fra <http://dagsavisen.no/kultur/boker/kj%C3%A6re-meg-meg-selv-og-jeg-1.291135>
- Sørheim, E. M. (2012, 14. august). *Deler sine mørke sider - Lite å le av i bloggerbok*. Dagbladet. Hentet: 05.02.2016, fra <http://www.dagbladet.no/2012/08/14/kultur/bok/litteratur/litteraturanmeldelser/anmeldelser/22952020/>
- Sørheim, E. M. (2014, 23. oktober). *Visker ut skillet mellom bok og blogg*. Dagbladet. Hentet: 05.02.2016, fra <http://www.dagbladet.no/2014/10/23/kultur/pluss/ekstra/litteraturanmeldelser/anmeldelser/35874257/>
- Talseth, T. (2012, 24. mai). *Sinna-Linnéa avslutter bloggen med bok*. VG. Hentet: 22.02.2016, fra <http://www.vg.no/rampelys/bok/sosiale-medier/sinna-linnea-avslutter-bloggen-med-bok/a/10070561/>
- Tjønn, B. J. (2016, 15. september). *Bokanmeldelse: Linnéa Myhre: «Hver gang du forlater meg»*. VG. Hentet: 17.10.2016, fra <http://www.vg.no/rampelys/bok/bokanmeldelser/bokanmeldelse-linnea-myhre-hver-gang-du-forlater.meg/a/23794798/>
- Utdanningsdirektoratet (2016, 09. mars). *Digitale ferdigheter*. Utdanningsdirektoratet. Hentet: 24.11.2016, fra <http://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/grunnleggende-ferdigheter/digitale-ferdigheter/>
- Økland, I. (2016, 27. september). *Litteraturen er på villspor*. Aftenposten. Hentet: 08.11.2016 fra, <http://www.aftenposten.no/kultur/Litteraturen-er-pa-villspor-605025b.html>
- Øverland, J. (2016, 08. oktober). *Mat, drikke og en toalettskål*. Klassekampen. Hentet: 01.11.2016, fra <https://maikensgroede.files.wordpress.com/2016/10/klassekampen.pdf>
- Åmodt, T. (2012, 08. september). *Sarkasmefrie soner*. Klassekampen. Hentet: 22.02.2016, fra <http://web.retriever-info.com/services/archive/displayDocument?documentId=0550102012090859413&serviceId=2>

Profesjonsrelevans

I den reviderte læreplanen (LK06) er en av de grunnleggende ferdighetene å utvikle digitale ferdigheter (Utdanningsdirektoratet, 2016). Siden Internett hadde sitt gjennombrudd på 90-tallet har det åpnet seg nye kanaler for ulike publikasjonsplattformer gjennom sosiale medier; flere ungdom er i dag aktive aktører på sosiale medier, som blant annet Blogg, Facebook og Twitter.

Denne masteroppgaven er relevant i dagens samfunn da sosiale medier spiller en stor rolle i hverdagen til så å si all norsk ungdom. Som lærer i norskfaget, og andre fag, er det svært relevant å benytte seg av de ulike publikasjonsplattformene gjennom sosiale medier og integrere dem i en faglig virksomhet i klasserommet. Ved å bruke sosiale medier som et kommunikasjonsmedium og en læringsarena har man mulighet til å få en kontinuerlig læringsdialog med klassens elever og deres tekster, uavhengig av tid og rom. Samtidig er det viktig å bevisstgjøre elever på positive og negative sider ved bruk av sosiale medier. Et eksempel er å ta i bruk en blogg: Lærer oppretter en fagblogg hvor elevene benytter seg av samme bloggformat, og gir hver enkelt elev mulighet til å for eksempel skrive ned sine tanker og meninger om norskfaget. Gjennom bloggen kan man også lage mer utfordrende oppgaver til elevene som for eksempel ved å skrive en novelle. Et annet eksempel er å ta i bruk Twitternovelle i klasserommet. Internettplattformen Twitter lar ikke brukerne sine skrive meldinger som overskrider 140 tegn. Slik er det satte begrensninger til hvor langt elevene kan skrive og uttrykke seg. Også her kan man utvide oppgaven hvor elevene skal til slutt sette sammen flere Twitternoveller til en novelle.

Det er mange muligheter man kan benytte seg av når det kommer til bruk av sosiale medier som læringsarena på skolen. De aller fleste på grunnskolen er i dag oppdaterte når det kommer til ulike publikasjonsplattformer, enten det er å lese og/eller skrive oppdateringer selv. Slik har elevene et større behov enn tidligere å få korte, konkrete og konsise tekster å lese og skrive, ettersom det er det de fleste er vant til på fritiden.

I denne masteroppgaven har jeg undersøkt hvordan sosiale medier har påvirket språket til litteraturen til blogger og forfatter Linnéa Myhre. Sosiale medier bidrar til å utvikle og endre vår tids litteratur. Noe som også gjelder på skolearenaen. Derfor er denne oppgaven svært relevant og aktuell i dagens skolesystem.

Sammendrag

Da Myhre debuterte som forfatter var hun en av Norges mest kjente bloggere. Selv om hennes første bok, *Evig søndag*, ble ansett som en viktig utgivelse, var det bred enighet om at Myhres skrift ikke tålte overgangen fra blogginnlegg til boksider særlig godt. Gjennom bloggen hadde Myhre skapt det som Øyvind Prytz kaller for en *digital personlighet*, som hun tok med seg videre inn i den analoge litteraturen. Av den grunn blir det naturlig å bruke Myhre til å drøfte den digitale personligheten, hvordan en forfatters aktive deltakelse i sosiale medier gjenspeiles i litteraturen, og på hvilke måter vår tids digitale omgivelser påvirker den analoge litteraturen.

Lesevanene og det litterære feltet er i endring, og rollen sosiale medier spiller i dagens samfunn gjør Myhre til en av de største norske profilene i en ny og voksende forfattergenerasjon. Det å studere Myhre kan dermed gi viktig informasjon med tanke på å få et innblikk i nye litterære strategier og en ny ungdommelig samtidslitteratur. I *Litteratur i digitale omgivelser* skriver Prytz: «noen av de største endringene som litteraturen og det litterære systemet står overfor i forbindelse med digitaliseringen, vil trolig være knyttet til de sosiale mediene» (Prytz, 2013, s. 58).

Marta Norheim (2012) påpeker at språket i Myhres litteratur er repeterende og flatt, mens Erle Marie Sørheim (2012) skriver at setningene er lange og innholdsløse utlegninger som er mer pubertale enn morsomme. I kontrast påpeker Brannfjell at flere av litteraturkritikerne ikke har tatt tak i og forstått bakgrunnen for Myhres repetisjoner, monotone språk og brå kronologiske hopp. I stedet argumenterer hun for at man bør koble virkemidlene Myhre har tatt i bruk som en måte å formidle hvordan en deprimert person tenker og lever, og ikke se på virkemidlene som negative aspekter ved Myhres skrivestil. Prytz stiller spørsmål om Myhre velger å kalle *Evig søndag* for en roman for å gi «et signal til leserne om at man ikke må forveksle den virkelige Linnéa med bloggeren Linnéa eller med romanpersonen Linnéa» (Prytz, 2013, s. 61). Dette er eksempler på hvordan det kan være problematisk å vurdere forholdet mellom kunstnerisk kvalitet og popularitet når det kommer til litteraturkritikk i en ny samtidslitteratur, samt hvordan man skal forholde seg til nye komplekse former av selvframstillinger som er sprunget ut av sosiale medier.